

Strategie snižování obecné kriminality na území Zlínského kraje

Bc. Zlata Jančaříková

Diplomová práce
2015

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zlata Jančaříková**
Osobní číslo: **M13246**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Strategie snižování obecné kriminality
na území Zlínského kraje**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Charakterizujte problémy spojené s existencí obecné kriminality, faktory vlivu a nástroje řešení.
- Definujte podstatu strategického plánování ve veřejné správě.

II. Praktická část

- Analyzujte obecnou kriminalitu na území Zlínského kraje.
- Zpracujte SWOT analýzu obecné kriminality Zlínského kraje.
- Navrhněte strategii snížení obecné kriminality na území Zlínského kraje.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

CULLEN, Francis and Pamela WILCOX. The Oxford handbook of criminological theory. New York: Oxford University Press, 2013, 734 p. ISBN 978-019-9747-238.

MCLAUGHLIN, Eugene. The Sage dictionary of criminology. Thousand Oaks: SAGE Publications, 2012, 510 p. ISBN 978-144-6200-834.

NOVOTNÝ, Oto a Josef ZAPLETAL. Kriminologie. 3. vyd. Praha: ASPI, 2008, 527 s. ISBN 978-80-7357-377-5.

SVATOŠ, Roman. Kriminologie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2012, 290 s. ISBN 978-80-7380-389-6.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Jiří Novosák, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **16. února 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **27. dubna 2015**

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

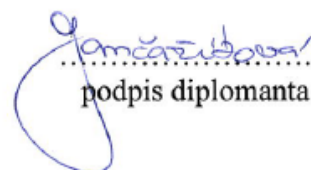
Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byla jsem seznámena s tím, že na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové práci pracovala samostatně a použitou literaturu jsem citovala. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 24.4.2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na strategii snižování obecné kriminality na území Zlínského kraje. Zabývá se postavením Zlínského kraje v oblasti kriminality v mezikrajském srovnání se zohledněním časového vývoje, dále také analyzuje vnitřní rozdíly na území Zlínského kraje vzhledem k úrovni kriminality a faktory ovlivňující úroveň kriminality na území tohoto kraje. Ze zjištěných údajů analytické části je sestavena SWOT analýza a na základě definovaných problémů je sestaven návrh projektu, který by mohl vést ke zlepšení analyzované situace a ke zmírnění dopadů trestné činnosti na obyvatele Zlínského kraje.

Klíčová slova:

Zlínský kraj, kriminalita, trestný čin, SWOT analýza

ABSTRACT

This thesis focuses on the strategy to reduce general criminality in the Zlin Region. It deals with the position of the Zlin Region in interregional comparisons of crime considering also the factor of the crime development in time. Further, it also analyzes the internal differences in the Zlin Region regarding the level of crime and factors affecting the level of crime in this region. From the data in the analytical part SWOT analysis is prepared and on the basis of defined problems there is proposed a project that could lead to an improvement of the analysed situation and to lessen the impact of crime on inhabitants in the Zlin Region.

Keywords:

Zlin Region, Criminality, Offence, SWOT analysis

Poděkování:

Touto cestou bych chtěla poděkovat všem, kteří mi v průběhu tvorby mé diplomové práce pomáhali a poskytli mi potřebné materiály a informace. Zvláštní poděkování patří vedoucímu diplomové práce Mgr. Jiřímu Novosákovi, Ph.D. za vedení při tvorbě diplomové práce, za jeho čas, který mi věnoval a za odbornou pomoc při zpracování této práce.

Děkuji také své rodině a mému příteli, kteří mě podporovali v celém průběhu studia.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 KRIMINOLOGIE A KRIMINALITA	12
1.1 ZÁKLADNÍ POJMY V OBLASTI KRIMINALITY A JEJÍ ČLENĚNÍ.....	12
1.2 UKAZATELE VZTAHUJÍCÍ SE KE KRIMINALITĚ.....	13
1.3 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ KRIMINALITU.....	15
1.4 MĚNÍCÍ SE PROBLÉMY KRIMINALITY S DŮRAZEM NA ČESKOU REPUBLIKU.....	17
2 STRATEGIE PLÁNOVÁNÍ VE VEŘEJNÉM SEKTORU	19
2.1 PODSTATA STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ VE VEŘEJNÉM SEKTORU.....	19
2.2 ANALYTICKÁ ČÁST PROCESU STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ.....	20
2.2.1 Struktura analytické části.....	21
2.2.2 SWOT analýza.....	22
2.3 NÁVRHOVÁ ČÁST PROCESU STRATEGICKÉHO PLÁNOVÁNÍ.....	23
2.4 IMPLEMENTAČNÍ A HODNOTÍCÍ ČÁST.....	24
3 NÁSTROJE A AKTÉŘI SNIŽOVÁNÍ KRIMINALITY	25
3.1 NÁSTROJE PREVENCE PRO SNIŽOVÁNÍ KRIMINALITY.....	25
3.1.1 Prevence kriminality podle obsahového zaměření.....	25
3.1.2 Prevence kriminality podle okruhu adresátů.....	27
3.2 REPRESIVNÍ NÁSTROJE PRO SNIŽOVÁNÍ KRIMINALITY.....	28
3.3 AKTÉŘI SNIŽOVÁNÍ OBECNÉ KRIMINALITY.....	29
3.3.1 Systém prevence kriminality v ČR.....	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
4 ANALYTICKÁ ČÁST	33
4.1 POSTAVENÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE V OBLASTI KRIMINALITY V MEZIKRAJSKÉM SROVNÁNÍ SE ZOHLEDNĚNÍM ČASOVÉHO VÝVOJE.....	33
4.2 VNITŘNÍ ROZDÍLY NA ÚZEMÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE VZHLEDEM K ÚROVNI KRIMINALITY.....	43
4.3 FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ KRIMINALITY NA ÚZEMÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	51
4.3.1 Obyvatelstvo.....	51
4.3.2 Socioekonomické aspekty.....	57
4.3.3 Další rizikové faktory.....	60
Sociálně vyloučené lokality.....	61
4.4 SWOT ANALÝZA.....	62
5 STRATEGIE SNIŽOVÁNÍ OBECNÉ KRIMINALITY NA ÚZEMÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE	64
5.1 VIZE A CÍLE.....	64
6 NÁVRHOVÁ ČÁST	68

6.1	PROJEKT Č. 1	68
6.2	PROJEKT Č. 2	70
6.3	PROJEKT Č. 3	73
ZÁVĚR		76
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		77
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....		83
SEZNAM OBRÁZKŮ		85
SEZNAM TABULEK.....		87

ÚVOD

Kriminalita se stala jedním z předních společenských problémů zejména po listopadové revoluci v roce 1989, kdy došlo k jejímu prudkému vzestupu. Tyto zásadní společenské změny otevřely nový prostor pro kriminologické bádání. Reakcí na vyvstalou situaci bylo také kladení velmi vysokých cílů na kriminalistiku, jako na vědní disciplínu, kterými bylo přispěno k účinnější eliminaci kriminality na našem území.

Zlomový rok 1989 s sebou přinesl výraznou změnu skladby trestných činů. Zejména kvůli extrémnímu nárůstu majetkové kriminality vzrostl počet evidovaných trestních činů téměř čtyřnásobně. Vyrůstající počet trestných činů vykulminoval v roce 1999, kdy policie zaznamenala nejvíce trestných činů vůbec. Od té doby kriminalita podle statistik trvale klesá, stejně tak, jako ve zbytku Evropy.

Policejní statistická čísla za poslední léta uvádějí, že největší podíl na celkové kriminalitě má kriminalita obecná. Její hodnota dosahuje až 90-ti % z celkového počtu kriminality spáchané na území ČR. V obecné kriminalitě jednoznačně převažuje kriminalita majetková (60 %), která je nejvíce zastoupena i v kraji Zlínském (50 %).

Zlínský kraj si v celorepublikovém srovnání kriminality za rok 2014 stojí podobně jako kraje Pardubický, Karlovarský a kraj Vysočina, které patří mezi oblasti s nejnižší kriminalitou. K nejproblematictější oblastem ve Zlínském kraji z hlediska kriminality patří Vsetínský a Zlínský okres.

Jedním z důležitých nástrojů v boji proti kriminalitě je zajisté její prevence. Prevence kriminality představuje soubor nejrůznějších aktivit, které jsou orientované na odstranění, oslabení či neutralizaci kriminality, které si kladou za cíl její úplné zastavení nebo zmenšení.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem diplomové práce je zhodnotit kriminalitu na území Zlínského kraje a na základě zjištěných údajů zpracovat návrh strategie snižování obecné kriminality Zlínského kraje.

V teoretické části práce jsou shrnuty obecné poznatky o problematice kriminologie a kriminality, jako jsou ukazatele vztahující se ke kriminalitě, faktory ovlivňující kriminalitu, či měnící se problémy kriminality s důrazem na Českou republiku. Další část je věnována strategickému plánování ve veřejném sektoru. Závěr teoretické části pak pojednává o nástrojích a aktérech zaměřujících se na snižování zejména obecné kriminality.

Praktická část analyzuje postavení Zlínského kraje v oblasti kriminality v mezikrajském srovnání, také se zohledněním časového vývoje, dále analyzuje vnitřní rozdíly na území Zlínského kraje vzhledem k úrovni kriminality a zachycuje faktory ovlivňující úroveň kriminality na tomto území. Na základě zjištěných informací je zpracována SWOT analýza, po které následuje návrhová část, která popisuje možné návrhy, které by napomohli ke snížení obecné kriminality na území Zlínského kraje.

V analytické části je pracováno s deskriptivní statistikou, kde dochází ke statistickému vyhodnocování dostupných datových zdrojů, dále jsou srovnány vybrané ukazatele Zlínského kraje s referenčními územími. Návrhová část je pak zasazena do metodického rámce strategického plánování.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KRIMINOLOGIE A KRIMINALITA

Kriminologie je empirická vědní disciplína, která se zabývá kriminalitou, neboli zločinností, jejími pachateli a oběťmi a v neposlední řadě také její kontrolou. Zatímco kriminologie jako věda o kriminalitě je všeobecně přípustnou definicí, názory na obsah a rozsah samotného pojmu kriminalita se víceméně rozcházejí. Nejčastěji je kriminalita členěna do dvou skupin, kde v první skupině je chápána jako trestná činnost (legální pojetí kriminality). Ve druhé skupině se kriminalitou rozumí i takové jednání a chování, které sice není trestněprávně sankcionované, ale je společensky nežádoucí (sociologizující chápání kriminality) (Novotný a Zapletal, 2008, s. 15; Holcr, 2009, s. 10).

Dle Holcra (2009, s. 10) mají obě pojetí kriminality své přednosti, ale zároveň se potýkají s jistými nedostatky. Mezi přední výhody legálního pojetí kriminality tito autoři řadí zejména jeho určitost, terminologickou preciznost a významovou jednoznačnost, naopak za nevýhodné považují nezahrnuté společenské jevy, které sice nejsou trestněprávně sankcionované, ale velice často kriminalitě předcházejí, nebo ji nějakým způsobem ovlivňují. Přínosnými faktory u sociologizujícího pojetí kriminality je zajisté relativní komplexnost, oproti neurčitosti, nepřesnosti a nejednoznačnosti, které jsou vnímány za nedostatečné faktory tohoto pojetí.

1.1 Základní pojmy v oblasti kriminality a její členění.

Pojem kriminalita představuje souhrn trestných činů spáchaných na určitém území za určité období. K pojmu kriminalita se vztahují následující pojmy:

Delikvence – jedná se o širší pojem než kriminalita. Kromě kriminality zahrnuje také přeštky a činy jinak trestné, které spáchají osoby nezletilé, či nepřičetné.

Sociálně patologické jevy – jsou to jevy, které se od norem a hodnot uznávaných společností odchyľují negativním směrem. Kromě delikvence sem patří i negativní společenské jevy nekriminální povahy, jako je alkoholismus, prostituce, sebevražednost, apod.

Asociální činnost – neboli činnost protispoločenská je nejširším pojmem zahrnující jak kriminalitu, delikvenci, tak i sociálně patologické jevy (Svatoš, 2012, s. 26).

Kriminalita z hlediska možnosti jejího poznání se člení na:

- **Kriminalitu zjevnou.** Někdy také nazývanou jako kriminalitu registrovanou, o které jsou získávány informace především ze statistik.

- **Kriminalitu skrytou**, latentní neboli neregistrovanou. Jedná se o kriminalitu, o které se orgány činné v trestním řízení (dále jen „OČTŘ“) nijak nedověděly, a není uvedena v oficiálních statistikách, což může být způsobeno např. tolerancí poškozených, úrovní právního vědomí občanů, nebo také obtížností odhalování. Typickým příkladem trestného činu s vysokou mírou latence je pohlavní zneužití, ke kterému dochází v rodinách. Vysoká míra latence je zde způsobena zpravidla strachem oběti, strachem z veřejného mínění, či strachem člena rodiny ze ztráty druhého partnera atd.
- **Kriminalitu skutečnou** (celkovou). Tato kriminalita zahrnuje jak kriminalitu skrytou, tak zjevnou (Svatoš, 2012, s. 27).

1.2 Ukazatele vztahující se ke kriminalitě

Bez relativně ustálených ukazatelů, které poskytují požadovanou vypovídající hodnotu, by nebylo možné sledovat, hodnotit a porovnávat neustále se měnící kriminalitu, její pachatele, oběti, způsoby páčání a rozsahy způsobených škod. Uspokojivými údaji popisující kriminalitu jsou stav, úroveň, struktura a dynamika kriminality (Holcr, 2009, s. 49).

Stav neboli rozsah kriminality je nejčastěji používaným ukazatelem kriminality. Vyjadřuje celkový počet neboli kvantitativní charakteristiku takových protispolečenských skutků, které byly spáchány na určitém území za určitý časový úsek. Stavem kriminality se rozumí registrovaná kriminalita, která ovšem není identická s kriminalitou skutečnou. Ta není známá u nás, ani jinde ve světě a její skrytá část se kvalifikovaně odhaduje. Stav kriminality je většinou uváděn v absolutních hodnotách, může být uveden i v procentuálním vyjádření, což bývá využíváno například při vyjádření rozdílu mezi jednotlivými sledovanými časovými obdobími. Nevýhodou tohoto ukazatele, i přes jeho nejčetnější uvádění, je nízká vypovídající hodnota způsobená nepřesnostmi, které tyto údaje do značné míry znehodnocují. Je pravděpodobné, že početnější obyvatelstvo bude vykazovat vyšší stavy kriminality, což ovšem nemusí striktně znamenat, že je více zatížené kriminalitou. Slabá místa tohoto ukazatele si vyžádala zavedení přesnějšího ukazatele, kterým je úroveň kriminality (Holcr, 2009, s. 49-50; Svatoš, 2012, s. 31-32).

Úroveň kriminality (také intenzita kriminality) představuje skutečnou intenzitu páčání trestné činnosti. Jedná se o ukazatel, který zohledňuje kromě počtu spáchaných trestných činů také příslušné ukazatele demografické, jako je např. velikost obyvatelstva, její struktu-

ra podle pohlaví, věku, vzdělání atd. Úroveň kriminality je určována výpočtem, kde výsledná hodnota znázorňuje index kriminality (Holcr, 2009, s. 50).

$$\text{Index kriminality} = \frac{\text{počet TČ}}{\text{počet obyvatel}} \times 10\,000 \text{ (100\,000)}$$

Úroveň kriminality se vypočítá jako podíl počtu trestných činů (TČ) vůči počtu obyvatelstva, kdy se tato hodnota následně vynásobí 100, nebo 10 tisíci. Při mezinárodních porovnáních se uvažuje počet trestných činů na 100 tisíc obyvatel, při méně častých trestných činech, jako jsou vraždy, nebo při méně početných částech obyvatelstva se udává počet trestných činů na 10 tisíc obyvatel. Výpočty získané z celkového počtu obyvatelstva bývají označovány jako „hrubé“ ukazatele, a to z toho důvodu, že do hodnot určených pro výpočet bývají zahrnuty i osoby, které nejsou trestně odpovědné, např. pro jejich nízký věk. Z tohoto důvodu má úroveň tzv. „čistých“ indexů podstatně vyšší vypovídající hodnotu, což je způsobeno tím, že hodnoty pro výpočet obsahují pouze tu část obyvatelstva, která je za svoje jednání trestně odpovědná (Holcr, 2009, s. 50).

Úroveň kriminality je považována za hodnotnější ukazatel, než ten předešlý, ovšem i přesto je zatížena riziky, jakými jsou například odlišné trestní zákony, které mají dopad i na odlišné statistiky registrované kriminality mezinárodní, čímž porovnání indexů kriminality značně problematizují (Holcr, 2009, s. 51).

Struktura kriminality je kvalitativním ukazatelem, který umožňuje poznat kvalitu kriminality na určitém teritoriu, hlavní druhy a formy, ze kterých se skládá, pachatele, oběti a jejich věkovou strukturu, popřípadě pohlaví, vzdělání aj. Ukazatel struktury kriminality vyjadřuje podíl jednotlivých druhů trestných činů, respektive jejich skupin, na celkovém počtu všech trestných činů, které jsou spáchány na určitém území za určité časové období (Valerián a Aufart, 2011, s. 19).

Struktura kriminality může být určována různými kritérii, členění kriminality podle statistiky Policie České republiky je následující:

1. Obecná:

- násilná,
- mravnostní,
- majetková:
 - krádeže vloupáním,
 - krádeže prosté,
 - ostatní majetkové TČ;
- zbývající,
- ostatní,
- vojenské TČ.

2. Hospodářská (Svatoš, 2012, s. 34).

Dynamika kriminality představuje ukazatel, který se zaobírá jejími změnami v čase. Je charakterizována především dvěma parametry. První parametr znázorňuje směr probíhajících změn, který může být vzestupným nebo sestupným. Pokud není zaznamenán pokles, ani nárůst kriminality v daném období, jedná se o stagnaci v dynamice kriminality. Směr dynamiky kriminality je vypovídající hodnotou kvalitativní stránky. Druhý parametr vypovídá o rychlosti probíhajících změn kriminality, z tohoto důvodu se jedná o kvantitativní stránku tohoto ukazatele (Holcr, 2009, s. 52).

1.3 Faktory ovlivňující kriminalitu

Při kontrole kriminality hrají kvalifikované informační zdroje velmi důležitou roli, protože využívání relevantních statistických dat je nezbytným předpokladem pro analytické, prognostické, preventivní i legislativní koncepce (Zoubková, 2002, s. 44).

Hlavním zdrojem informací registrované kriminality jsou zejména oficiální trestní statistiky vytvářené OČTŘ:

- **policejní statistiky kriminality**, které jsou zpracovávány Policejním prezidiem ČR;
- **justiční statistiky**, zpracovávány Ministerstvem spravedlnosti;
- **statistiky Probační a mediační služby**, ty zpracovává Probační a mediační služba ČR;

- **Statistiky vězeňské služby**, zpracovávané Generálním ředitelstvím Vězeňské služby České republiky (Svatoš, 2012, s. 29-30).

Novotný a Zapletal (2008, s. 54) poukazují ve své publikaci také na řadu vlivů, které svým působením deformují statistický obraz kriminality. Za značně vlivné označují **legislativní změny**, protože kriminální statistika vychází právě z platné právní úpravy. Stav a struktura kriminality v daném intervalu může být posuzována pouze tehdy, pokud nenastala změna trestního práva, způsobilá sama o sobě vyvolat pohyb statistických dat. Přitom nedochází k synchronizaci pohybu statistických dat s legislativními změnami, a proto se změna u těchto dat projevuje až s určitým zpožděním.

Dalším významným činitelem jsou **změny v trestní politice**, zejména ve smyslu rozdílného důrazu kladeného v různých obdobích na postih kriminality a jednotlivých trestních činů. Činitelem méně významným, ovšem podstatně ovlivňujícím statistické údaje o kriminalitě v oblasti kvantitativních hodnot je **způsob statistického vykazování**. I přes veškeré vlivy působící na statistické údaje o kriminalitě může docházet k úmyslnému zkreslení kriminální statistiky, a to zejména z důvodu dosažení příznivějších ukazatelů (Novotný a Zapletal, 2008, s. 54-55).

Svatoš (2012, s. 30-31) zahrnuje do skutečností ovlivňující statistické údaje o kriminalitě následující faktory:

- **Demografické vlivy**, které jsou tvořeny zejména pohybem osob (např. příliv pracovních sil ze zahraničí).
- **Legislativní změny:**
 - **kriminalizace**, což je např. začlenění nových skutkových podstat trestných činů do Trestního zákona, zpřísnění trestních sankcí za některé TČ, nebo zmírnění podmínek trestné odpovědnosti;
 - **dekriminalizace** – zmírnění trestní represe vypuštěním některých skutkových podstat.
- **Amnestijní rozhodnutí** prezidenta republiky (amnestie prezidenta V. Havla r. 1990, prezidenta V. Klause r. 2013);
- **Změny v pohledu na kriminalitu** ze strany policie – dochází k zaměření se OČTŘ na problémový druh trestné činnosti v daném období;
- **Změny ve způsobu statistického vykazování**, které představují metodologické problémy při interpretaci kriminální statistiky (např. vykazování pokračující trestné činnosti);

- **Případ umělé latence**, která může vzniknout buďto nesprávnou neúmyslnou právní kvalifikací, anebo úmyslnou odchylkou právní kvalifikace;
- **Časová prodleva** mezi spáchaným TČ a jeho registrací – TČ nemusí být registrován ve stejném roce, kdy byl spáchán anebo objasněn;
- **Trendy v trestní politice** způsobené směřováním trestní politiky do určitých oblastí z důvodu změny situace ve společnosti;
- **Umělé zkreslování statistiky** zapříčiněné snahou o vylepšování sledovaných ukazatelů z důvodu hodnocení činnosti OČTŘ.

K důležitým faktorům ovlivňující vývoj kriminality jistě patří demografické a socioekonomické faktory, jako je například počet obyvatel a jeho přírůstek, dosažené vzdělání, podíl cizinců na daném území, HDP, nezaměstnanost, či průměrná mzda. Analýza těchto faktorů přináší popis možných rizikových skupin a vnějších faktorů, které mohou vést k případnému kriminálnímu jednání. Hrozbou pak může být např. nedostatek pracovních příležitostí a s tím související nezaměstnanost aj. (Konceptce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2012 – 2016, © 2012, s. 41).

1.4 Mění se problémy kriminality s důrazem na Českou republiku

Vývoj kriminality na daném území je úzce spjat se společenskými změnami v dané zemi. V případě České republiky lze pozorovat nižší výskyt kriminality až do roku 1989, kdy vládl totalitní režim, úsilí o kontrolu kriminality bylo značné a prostor individuální svobody malý. Po roce 1989 se na území České republiky projevil razantní nárůst kriminality, který je více než trojnásobný. Mezi hlavní činitele, kteří zapříčinili tento enormní nárůst, je řazeno následující:

- **Snižování základních civilizačních hodnot** způsobené dlouholetým ideologickým ovlivňováním ze strany totalitního režimu;
- **Vymizení institucionálních forem kontroly**, které se projevilo nejvíce u OČTŘ, především Policie ČR, která ztratila svou autoritu. Lidé, jejichž životy byly tvrdě regulovány, se tak náhle ocitli v podmínkách neomezené svobody;
- **Nefunkčnost neformální sociální kontroly**, která se projevila zejména v chybějícím podvědomí občanské odpovědnosti a také v chybějící úctě k zákonům;
- **Nestabilita, nepřehlednost a nedostatky právních předpisů;**

- **Otevření se světu**, které s sebou přineslo migraci, drogovou problematiku, prostituci, privatizace, snadnou možnost získání zbraní atd.;
- **Silné populační ročníky** z let 1970-1975, které v roce 1989 dospěly do kriminálně exponovaného věku;
- **Rozvoj tržní ekonomiky**. Došlo ke zvýšení rozdílu mezi bohatými a chudými, s čímž úzce souvisí zvyšující se snaha získat majetek nelegální cestou;
- Mezi další činitele patří také např. **nízká úroveň právního a mravního vědomí, amnestie prezidenta republiky (1989-1990), šok ze svobody atd.** (Novotný a Zapletal, 2008, s. 70-7; Svatoš, 2012, s. 37).

Vliv na pokles objasněnosti kriminality po roce 1989 má zejména destabilizace OČTŘ, rychlé legislativní změny, na které nestačily tyto orgány adekvátně zareagovat a v neposlední řadě to byla také nedůvěra v tyto orgány, která se projevila neochotou oznamovat trestné činy ze strany občanů (Svatoš, 2012, s. 37).

Trend rostoucí kriminality na území České republiky vygradoval kolem roku 2000, kdy kriminalita dosáhla nejvyšší úrovně. Mírný pokles nastal po roce 2000 a přetrvával až do roku 2010, což je připisováno utichajícímu působení činitelů, kteří měli vliv na růst kriminality po roce 1989. Na pokles kriminality po roce 2000 měly vliv represivní i preventivní faktory. Mezi represivní faktory je řazeno zavedení alternativních trestů, legislativní úprava domácího násilí, či například zpřísnění trestů v novém Trestním zákoníku. Preventivní faktory se zaměřily především na prevenci kriminality, preventivní programy měst a obcí anebo na programy nevládních a charitativních organizací, jako je např. Červený kříž, Armáda spásy, azylové domy atd. (Svatoš, 2012, s. 38).

2 STRATEGIE PLÁNOVÁNÍ VE VEŘEJNÉM SEKTORU

Strategické plánování slouží k rozvoji jakékoliv organizace (např. instituce, podniku nebo města) a snaží se, za pomoci analýz a konkrétních kroků, systematicky propracovat ke změnám k lepšímu. Strategické plánování vychází z vojenských strategií a taktik a následně se začalo uplatňovat také v soukromém sektoru (nástroj řízení velkých podniků) a posléze (přibližně po 2. světové válce) se prvky strategického plánování začaly rozšiřovat také do oblastí řízení veřejné správy. V současné Evropě je strategické plánování jedním z klíčových faktorů pro rozvoj obcí, měst, regionů, ale i celých státních útvarů (Šilhánková, 2014, s. 1).

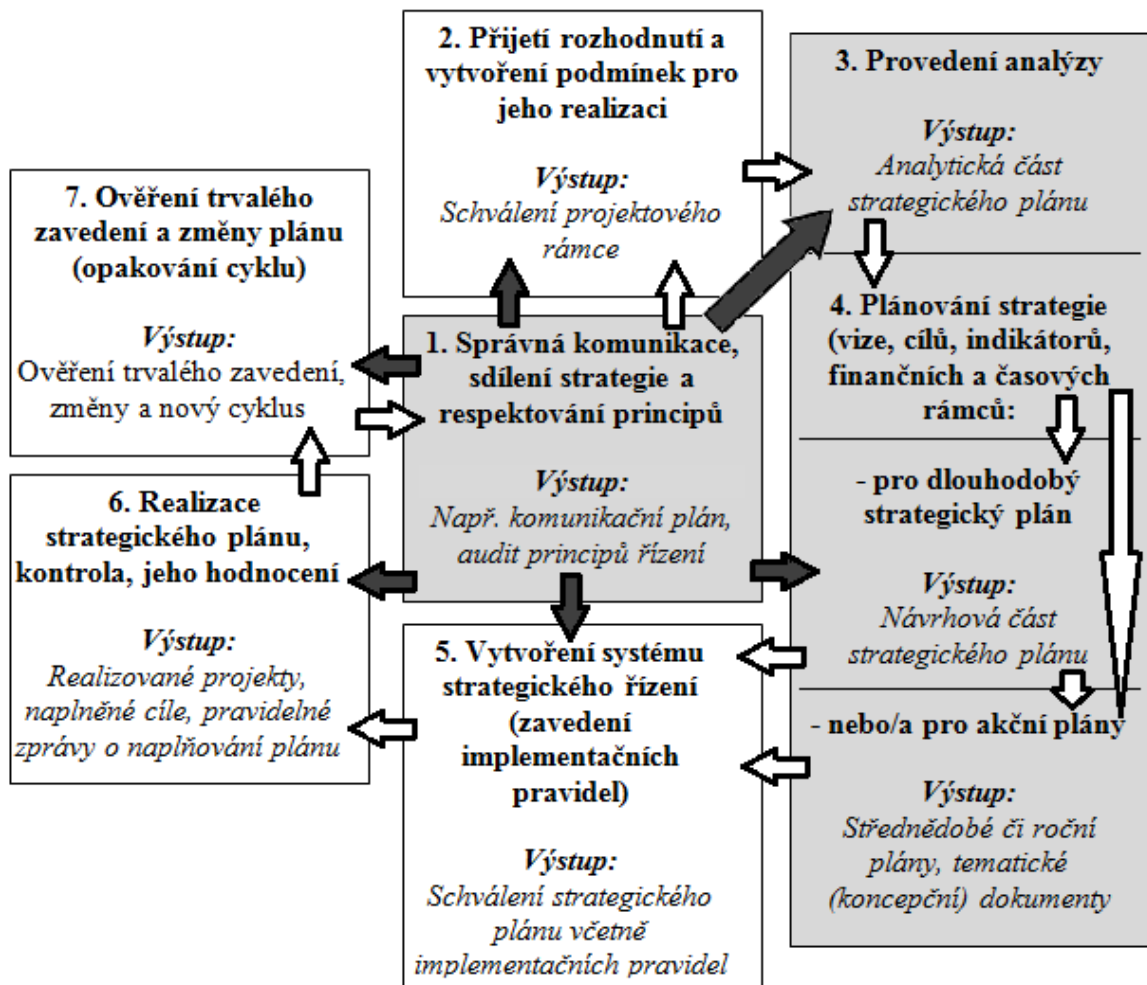
2.1 Podstata strategického plánování ve veřejném sektoru

Pro znázornění strategického plánování je možné využít procesního modelu, který je zobrazený na obrázku 1. Model je složený z jednotlivých fází, které charakterizují určitý časový krok, v jehož rámci jsou uskutečněné určité činnosti. Fáze je charakterizována na základě určité sekvence, tzn. na časové následnosti jednotlivých kroků (Půček a Koppitz, 2012, s. 51).

„Rozeznáváme následující fáze modelu:

1. Správná komunikace, sdílení strategie a respektování principů strategického řízení.
2. Přijetí rozhodnutí o uplatnění strategického řízení a vytvoření podmínek pro jeho realizaci.
3. Provedení analýzy (analytická část).
4. Plánování strategie – návrhové části plánu (vize, cílů, indikátorů, finančních a časových rámců, odpovědností), a to jak pro dlouhodobý plán, tak pro akční plány.
5. Vytvoření systému strategického řízení (zavedení implementačních pravidel).
6. Realizace strategického plánu, kontrola, jeho hodnocení.
7. Ověření trvalého zavedení (projektů, investic, aktivit atd.) a změny plánu“ (Půček a Koppitz, 2012, s. 52).

Mezi nejdůležitější fáze strategického plánování patří především část analytická, návrhová, implementační a hodnotící.

Obr. 1. Fáze strategického plánování ve veřejném sektoru (Půček a Koppitz, 2012, s. 51, zpracování vlastní)

(Pozn.: směr postupu; vazba správné komunikace a uplatňování principů na všechny fáze).

2.2 Analytická část procesu strategického plánování

Analytická část procesu strategického plánování si klade za cíl komplexně zmapovat dané území, jelikož jen kvalitně popsany stav je východiskem pro správné stanovení strategických směrů a cílů (Šulák, 2012, s. 1).

Úkoly analytické části strategického plánování jsou shrnuty v následujících bodech:

- Shromáždění všech platných dokumentů strategické povahy (např. předchozí strategické plány, územní plány, dílčí koncepce, a také relevantní dokumenty mikroregionu, kraje, státu atd.) a jejich vyhodnocení.
- Vyhledávání a shromáždění dalších potřebných informací.
- Nalezení omezení (limitů území, zákonné požadavky, finanční možnosti atd.).

- d) Provedení analýz hlavních investičních záměrů a případných závazků (významné smlouvy a závazky, partnerství, schválené projekty atd.).
- e) Provedení analýzy (např. SWOT analýza), hodnocení situace, nalezení příčin a důsledků problémů, stanovení trendů (Půček a Koppitz, 2012, s. 73).

2.2.1 Struktura analytické části

Struktura a rozsah analytické části se odvíjí od finální představy a možností zadavatele. U konkrétních případů lze některé části vynechat či upravit dle potřeby. Analytická část strategického plánu může mít například následující strukturu:

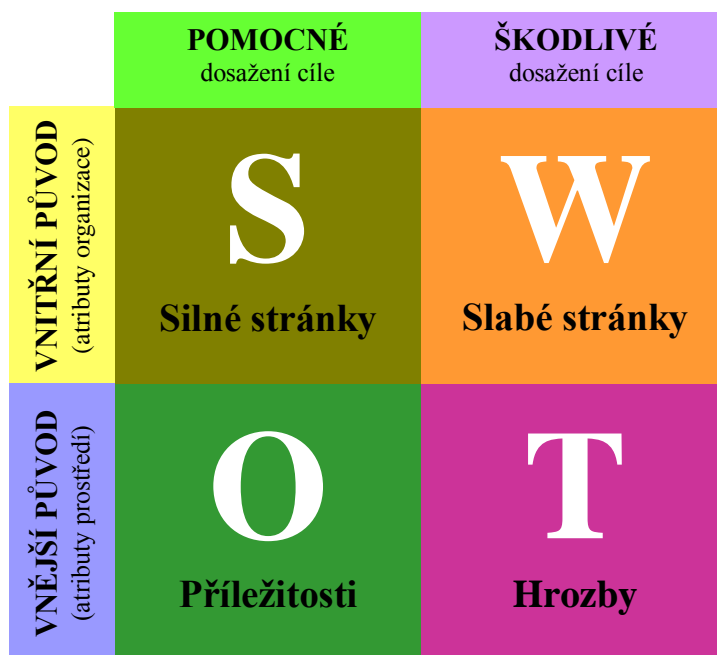
- 1) Úvod, metody a východiska pro zpracování analytické části plánu.
- 2) Shrnutí nejvýznamnějších údajů (stručný profil města/kraje). Jde o velmi důležitý prezentační materiál.
- 3) Profil území města/kraje – geografické a administrativní údaje, historie, obyvatelstvo, dopravní dostupnost a obslužnost, vybavenost službami a infrastrukturou, trh práce, ekonomická situace a podnikatelské subjekty, kultura, sport, cestovní ruch a další informace.
- 4) Souhrn všech platných strategických dokumentů, jejich charakteristik a vyhodnocení.
- 5) Provázanost s územním plánem – limity území a další údaje a informace z územního plánu.
- 6) Analýza zákonných a dalších závazných požadavků.
- 7) Analýza příjmů a výdajů, zdrojů financování a dotačních možností včetně rizik a příležitostí.
- 8) Analýza poskytovaných veřejných služeb, významných schválených projektů, partnerství a závazků.
- 9) Popis aktérů rozvoje, vazby a partnerství.
- 10) SWOT analýza (nebo jiná vhodná analýza).
- 11) Závěr analytické části (Půček a Koppitz, 2012, s. 74-75).

Nejčastější metodou využívanou při strategickém plánování je SWOT analýza.

2.2.2 SWOT analýza

SWOT analýza je složena ze silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb a v současné době je jednou z nejvíce využívaných analytických nástrojů. Silné a slabé stránky, tak jak jsou chápány zákazníky, jsou vztaženy k vnitřním zdrojům a schopnostem organizace. Sílu lze chápat jako něco, v čem je organizace výjimečná nebo také jako to, co dává dané organizaci konkurenční výhodu. Protikladem je slabost, která zastupuje to, co organizaci chybí nebo také to, co vykonává méně kvalitním způsobem v porovnání s jinými organizacemi. Jako příležitosti a hrozby lze charakterizovat externě orientované problémy, které by potenciálně mohly ovlivnit výkonnost organizace nebo produktu. Pomocí příležitostí lze urychlit organizační vývoj a spokojenost nenaplněných potřeb trhu. V důsledku hrozby je pak možno v budoucnu určitým způsobem destabilizovat nebo snížit potenciální výkonnost organizace (Baines, Fill a Page, 2013, s. 139-140).

Úkolem SWOT analýzy je identifikovat do jaké míry je aktuální strategie a její specifická silná a slabá místa významná a schopná se vyrovnat se změnami nastávajícími v prostředí SWOT (Jakubíková, 2008, s. 103).

Obr. 2. SWOT analýza (Sun marketing, 2011)

2.3 Návrhová část procesu strategického plánování

U fáze strategického plánování je nezbytné zapojení veřejnosti a klíčových aktérů, jako jsou například představitelé významných institucí, podnikatelského neziskového sektoru atd. Výstupem této fáze je návrhová část strategického plánu, která spolu s analytickou částí tvoří dokument – strategický plán. Pro zpracování návrhové části plánu je důležité následující:

- veškeré informace o omezeních a limitech, o silných a slabých stránkách, příležitostech a rizicích, o poznacích vztahujících se přímo k subjektu a také o ostatních významných informacích vyplývajících z analýz, jelikož návrhová část má vycházet z provedených analýz;
- vyškolení zpracovatelů z hlediska strategického řízení tak, aby byli schopni chápat potřebné pojmy a vazby, aby ovládali znalost principu 3 E, poněvadž diskuse o účelnosti jednotlivých cílů, indikátorů, projektů a opatření jsou naprosto klíčové;
- přesná znalost zadání, tedy toho, jaký typ plánu je zpracováván, jaké jsou očekávané výsledky a jakou mají roli zpracovatelé v rámci procesu tvorby plánu (Půček a Koppitz, 2012, s. 83).

Na základě provedených analýz v praxi vznikají různé typy strategických dokumentů, jako je **dlouhodobý strategický plán**, který se týká zejména rozvoje území – obce, města, kraje, **střednědobý strategický plán**, který bývá sestavován např. na jedno volební období, s každoroční aktualizací spolu s rozpočtovým výhledem a **krátkodobý strategický plán** neboli akční plán. Od dlouhodobého plánu bývají následně odvozovány **tematické** (konceptní, strategické) **dokumenty** např. pro oblast cestovního ruchu, dopravní koncepce atd. (Půček a Koppitz, 2012, s. 85).

Návrhová část strategického plánování zahrnuje:

- Vizi, což je představa žádoucího budoucího cílového stavu;
- Cíle a indikátory cílů;
- Aktivity, opatření, projekty, úkoly či akční plány, které jsou zahrnuty dle charakteru plánu a je v nich obsažena odpovědnost či termíny;
- Finanční rámce obsahující rozpočtový výhled;
- Pravidla pro zavedení;

- Expertní hodnocení socioekonomického přínosu a udržitelnosti plánu, které slouží k hodnocení přínosu jednotlivých aktivit (Půček a Koppitz, 2012, s. 85-86).

2.4 Implementační a hodnotící část

Implementační část neboli část realizační začíná v okamžiku schválení plánu. Její naplňování začíná prostřednictvím postupů dle plánu a implementačních pravidel, dochází k pravidelnému monitoringu jednotlivých cílů a plynně pokračuje hodnocením úspěšnosti realizace plánů až po odměňování při plnění plánů. Za rizikové realizační fáze jsou označovány vyskytující se problémy související s plněním cílů, realizací jednotlivých projektů a aktivit, dále také nutnost změny či úpravy navržených indikátorů nebo schválených projektů. Nejen kvůli těmto komplikacím je důležité provádět pravidelné porady ke kontrole a koordinaci investic a projektů a průběžně přijímat nutná opatření. Systém controlling je totiž nezbytností v rámci strategického plánování (Půček a Koppitz, 2012, s. 99-100).

Část hodnocení systému bývá zaměřována nejčastěji na následující odvětví:

- kontrola rozpočtu;
- kontrola projektů;
- manažerský informační systém;
- strategická kontrola.

Výstupním artiklem hodnotící části bývají **zprávy** („reporty“) či soubory informací v dané struktuře, které jsou důležité pro zjištění správných a včasných informací potřebných pro rozhodování a také návrhy opatření, které je potřebné přijímat (Půček a Koppitz, 2012, s. 103-104).

Jestliže dojde při projektovém řízení k ohrožení jakékoli části, je nutno přijmout okamžité opatření. Z tohoto důvodu je důležité, aby přehled o postupu projektu mělo vedení organizace pravidelně k dispozici. Systém podávání informací – manažerský informační systém – musí fungovat na všech řídicích úrovních v požadovaném rozsahu a termínech. Tento systém je nezbytným přehledem, vizualizací a možností, jakým způsobem se rychle dostat k požadovaným informacím (Půček a Koppitz, 2012, s. 104).

3 NÁSTROJE A AKTÉŘI SNIŽOVÁNÍ KRIMINALITY

K omezování zločinu může docházet různými způsoby, ovšem i přes velké rozdíly jej lze rozčlenit na dvě základní strategie. První strategie je tvořena **strategiemi represivními**, pro které jsou typické reakce na již spáchaný trestný čin, z čehož vychází především jejich trestněprávní charakter. Naproti tomu druhá strategie omezující zločin je **strategie preventivní**, která se orientuje na aktivní předcházení zločinu. V praxi se ovšem obě strategie prolínají, a to i z důvodu předpokladu efektivní kriminální politiky současného rozvoje a vzájemné podpory obou strategií přispívajících ke snižování kriminality. Důležitá je také minimalizace příležitostí vedoucích ke vzniku deliktů, protože snížení těchto příležitostí výrazně přispívá ke snížení celkové kriminality (Tomášek, 2010, s. 169; Cullen a Wilcox, 2013, s. 555).

3.1 Nástroje prevence pro snižování kriminality

Prevence kriminality v sobě skýtá jakákoli opatření, aktivity, či techniky zaměřené na snižování škod způsobené akty definovanými jako trestný čin. Prevence kriminality v nejširším slova smyslu má dlouholetou historii, která se traduje již od prvního užívání zámek a závor v důsledku ochrany majetku a osob (McLaughlin, 2012, s. 92).

Nejpropracovaněji se pojmem prevence kriminality zabývá Zapletal (2005, s. 8), který charakterizuje prevenci kriminality neboli kriminální profylaxi jako pokus eliminovat trestnou činnost ještě před jejím započítáním, nebo před jejím pokračováním. Spadají sem veškeré aktivity směřující k předcházení páchaní trestných činů, nebo také ke snižování jejich výskytu cestou neutralizace příčin a podmínek vzniku trestného činu a veškerá opatření, jejichž cílem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality, ať prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí anebo působením na potencionální pachatele a oběti trestných činů (Zapletal, 2005, s. 8).

3.1.1 Prevence kriminality podle obsahového zaměření

Prevence kriminality se dle obsahového zaměření dělí na prevenci sociální, prevenci situační a prevenci viktimologickou.

Záměr **sociální prevence** je jeden z neobšrnějších, a to z důvodu zaměření na sociální kriminogenní faktory a na jejich překonávání či jejich neutralizaci. Jedná se o kriminogenní jevy, jako je např.:

- prostituce, alkoholismus, nezaměstnanost, chudoba, záškoláctví, kasina aj.;

- deformace v oficiální politice a v právním řádu, jako je např. vztah morálky a práva;
- vliv médií, která mohou mít kriminální účinky;
- otázky kriminálně preventivního či socializačního působení rodiny, školy, sociálních služeb a jiných institucí.

Sociální prevence se orientuje na osobu pachatele, neboť působí na tzv. socializaci, což je začleňování jedince do společnosti a také na změnu příčin kriminality, čímž působí na nepříznivé podmínky jako společenské, tak ekonomické. Konkrétními příklady sociální prevence je povinná školní docházka, určení minimální mzdy, snížení míry nezaměstnanosti zvyšováním počtu pracovních míst, prohibice, snížení daní atd. (Svatoš, 2012, s. 88; Novotný a Zapletal, 2008, s. 184)

Situační prevence se specializuje na samotný TČ, se snahou odstraňování kriminogenních situací a na omezování příležitostí ke spáchání trestných činů se zvýšením rizika dopadení pro pachatele. Situační prevencí je zločin chápán jako produkt motivace a příležitostí, a proto je i z tohoto důvodu kladen důraz na opatření situační prevence, které lze rozdělit do pěti základních skupin:

- Zvýšení ochrany objektů, osob a věcí, kterým hrozí kriminální útok, a to např. ztížením dosažení cíle (bezpečnostní prvky, jako jsou zámky, alarmy, mříže, hlídací psi, ...).
- Přemístění ohrožených věcí na bezpečnější místo. Jedná se o situace, jakými jsou např. ukládání peněz v bankách, klenotů a drahocenných šperků v sejfech či trezorech, parkování automobilů v garážích či na hlídaných parkovištích atd.
- Ztížení přístupu k prostředkům vhodných pro spáchání trestného činu, kterým se zaobírají zákonné předpisy o prodeji a držení střelných zbraní, o právním režimu výbušnin, drog a jedů, nebo o kontrole zavazadel na letištích aj.
- Zmenšení očekávaného prospěchu z trestného činu a zvýšení rizika pro pachatele. Toto opatření pojednává o způsobech označování ohrožených věcí tak, aby ztížily spáchání trestné činnosti, zkomplikovaly další prodej věcí a zvýšily riziko odhalení pachatele. Jedná se o obtížně odstranitelná výrobní čísla např. identifikační čísla VIN u vozidel, čísla bankovek atd.

- Zlepšení dohledu nad lokalitou, kterého je dosahováno v celé škále forem, ať už prostřednictvím Policie ČR, Městské policie, soukromých bezpečnostních služeb, samotnými občany, instalací pultů centralizované ochrany, nebo také odstraněním překážek a tím dosažení lepší viditelnosti (např. keře, lešení, špatné veřejné osvětlení atd.).

Situační prevence i přes veškerou snahu maximálního snižování kriminality balancuje mezi zájmem na zajištění práva občanů na bezpečnost a zájmem na co nejširší ochraně všech lidských a občanských práv. Dokonalé technické prostředky dnešní doby, které mají v kriminální prevenci zajisté svůj význam, umožňují velkoplošný dozor nad lidmi a nad jejich životy, což může být snadno zneužito (Novotný a Zapletal, 2008, s. 193-199; Svatoš, 2012, s. 88-89).

Viktimologická prevence se koncentruje na využití viktimologických poznatků, což jsou poznatky zjištěné paralelní vědou kriminologie zaměřující se výlučně na oběti zločinu a nehod. Viktimologie totiž zkoumá osobnost oběti z biologických, psychologických a sociologických hledisek. Tyto poznatky mají veliký význam pro prevenci kriminality a lze je uplatnit při tvorbě preventivních programů. Viktimologická prevence se orientuje na osvětovou a poradenskou činnost, s cílem osvěty obecných speciálních zásad ochrany ohrožených osob (jak se mají lidé chovat při ochraně svého majetku, či před, v průběhu útoku a po něm). Oblast viktimologické prevence obsahuje také výcvikové kurzy psychologické či fyzické sebeobrany, terapeutické a rehabilitační zacházení po útoku aj. (Novotný a Zapletal, 2008, s. 199-200; Svatoš, 2012, s. 53, 89).

3.1.2 Prevence kriminality podle okruhu adresátů

Prevence kriminality podle okruhu adresátů se dále člení podle toho, komu jsou preventivní aktivity adresovány, a to na prevenci primární, sekundární a terciální. **Primární prevence** směřuje svou aktivitu na širokou veřejnost od dětí nejnižšího věku až po dospělé. Tento druh prevence působí plošně na každého adresáta, aniž by brala v potaz stupeň jeho kriminálního ohrožení nebo kriminální rizikovost. Zahnuje aktivity širokého záběru, ať už výchovné, vzdělávací, zdravotní, osvětové či poradenské. Těžištěm primární prevence spočívá v rodinách, ve školách a v místních společenstvích. **Prevence sekundární** směřuje své aktivity na rizikové skupiny, u kterých je vysoká pravděpodobnost, že se stanou pachatelé trestné činnosti (alkoholici, narkomani, bezdomovci, ...) nebo naopak potencionálními oběťmi (důchodci, děti, ...) a také na kriminogenní situace (místa, kde se koncentrují kriminální živly, nádražní haly, nebezpeční křižovatky, ...). Třetím typem prevence krimina-

lity dle okruhu adresátů je **prevence terciální**, která se zaměřuje na předcházení kriminální recidivy. Předpokládá tedy, že ke spáchání trestného činu již došlo (Novotný a Zapletal, 2008, s. 200-202; Svatoš, 2012, s. 90-91; Zoubková a Moulisová, 2004, s. 77)

3.2 Represivní nástroje pro snižování kriminality

Trestní represe zasahuje závažným způsobem do života občanů, a proto je v každém právním státě velmi podrobně upravena zákony. V rozsahu svých kompetencí se na trestní reprezi podílejí veškeré složky systému trestní justice, od činnosti policie zaměřené na odhalování trestních činů a pachatelů, až po činnost orgánů vězeňství při výkonu nepodmíněných trestů odnětí svobody. Ovšem činnost trestní justice nemá charakter pouze represivní, ale také charakter preventivní, neboť samotné projednání věci v hlavním líčení by mělo na obviněného působit tak, aby si uvědomil společenskou škodlivost a nepřijatelnost svého jednání a také, aby si uvědomil, jaké následky svým činem způsobil oběti. Uložením trestu se proto předpokládá nejen újma pachateli, ale také přispění k jeho nápravě a odrazení od trestné činnosti i další potencionální pachatele (Novotný a Zapletal, 2008, s. 217).

Represivní strategie disponuje několika způsoby, kterými je možno pomocí trestu předcházet zločinu. Jedním z nich je **neodvratnost** potrestání za spáchání deliktu, která je více vnímána potencionálními pachateli, nežli samotná přísnost potrestání. Většina pachatelů nemá přesný odhad, jaké sankce se k jednotlivým typům deliktů váží, ale neodvratnosti potrestání jsou si zcela vědomi. Pro některé jedince může být totiž jistota trestu určujícím faktorem, ovšem specifické geografické umístění konkrétní lokality a momentální situace také značně ovlivňuje počet trestných činů v dané lokalitě. Existují důkazy, které hovoří o dočasném nárůstu zločinnosti v souvislosti se stávkami či jinými problémy policejních složek, v důsledku kterých rizikovost dopadení u některých typů deliktů klesá. I na základě tohoto faktu je důležitá motivace policistů, prostřednictvím které by docházelo k minimalizaci příležitostí vedoucích ke vzniku deliktů na určitých místech. Dalším ze způsobů je **zneschopnění pachatele**, které spočívá v přímém a často i absolutním vyloučení možností, aby pachatel pokračoval v páčání trestní činnosti, a to za pomoci různých forem trestů, kde nejextrémnějším je trest smrti, od kterého ovšem většina vyspělých zemí ustoupila. Nejběžnějším způsobem zneschopnění je izolace pachatele od zbytku společnosti, kde nejčastější forma je trest odnětí svobody. Odnětí svobody je v současné době nejspolehlivějším způsobem, jak zabránit v dalším delikventním jednání. Dalším nástrojem, který napomáhá ke snižování kriminality, jsou **alternativní tresty**. Nejvyužívanějším trestem je opatření, kdy pachatel svůj kriminální skutek odčiní bezplatnou prací pro blaho

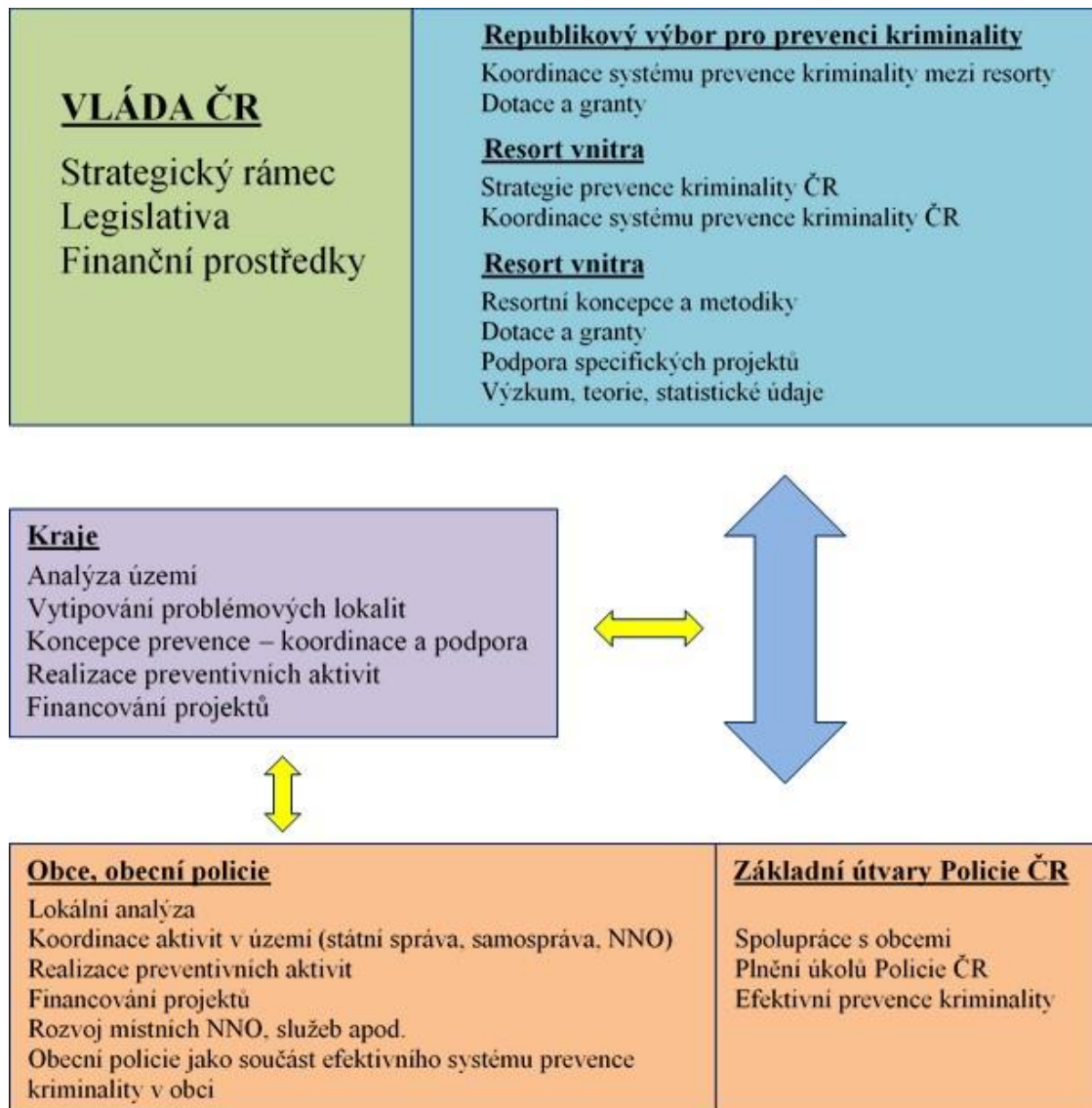
společnosti. Tento způsob sankce vstoupil do našeho právního řádu v roce 1995 jako trest obecně prospěšných prací. Jeho oblíbenost vstoupila natolik, že po podmíněných trestech se v současnosti jedná o druhý nejčastěji ukládaný trest. Dalším moderně pojatým alternativním trestem, který kombinuje podmíněné odsouzení s dohledem úředníka je probace (Tomášek, 2010, s. 173-178; Cullen a Wilcox, 2013, s. 555).

3.3 Aktéři snižování obecné kriminality

Vize cílového stavu v prevenci kriminality je stanovena Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015 (dále jen „Strategie“). Tento dokument si stanovuje za cíl postihnout svými dopady především kriminalitu obecnou, která ohrožuje a obtěžuje občany, ale také ovlivňuje jejich názory na schopnost státu čelit kriminalitě a schopnost zajistit jejich bezpečí. Pro dosažení strategických cílů a priorit jsou do realizace Strategie zapojeny následující resorty a subjekty ve třech úrovních:

1. **republiková a resortní úroveň** – koordinační roli plní mezíresortní orgán Republikový výbor;
2. **krajská úroveň** – krajské úřady;
3. **lokální úroveň** – samosprávy měst a obcí zatížených vysokou mírou kriminálně rizikových jevů (MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2011, s. 9).

3.3.1 Systém prevence kriminality v ČR

Obr. 3. Systém prevence kriminality v ČR (MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2011, s. 9, zpracování vlastní)

Republikový výbor je mezirezortním orgánem, který byl zřízen v roce 1993 a je orgánem odpovědným za vytváření preventivní politiky vlády ČR. Předsedou je ministr vnitra, jeho první náměstek vykonává činnost výkonného místopředsedy, do jehož gesce spadá oblast veřejného pořádku a bezpečnosti. Dalšími členy výboru jsou pak:

- Ministerstvo vnitra,
- Ministerstvo práce a sociálních věcí,
- Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy,
- Ministerstvo spravedlnosti,

- Ministerstvo zdravotnictví,
- Ministerstvo pro místní rozvoj,
- Ministerstvo obrany,
- Ministerstvo financí,
- Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny,
- Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky,
- Policejní prezidium ČR,
- Probační a mediační služba ČR,
- Nejvyšší státní zastupitelství,
- Generální ředitelství vězeňské služby,
- Institut pro kriminologii a sociální prevenci,
- Soudcovská unie ČR.

V návaznosti na Strategii některá z výše uvedených ministerstev vytvářejí také resortní strategie prevence kriminality a kriminogenních jevů, kdy jejich realizaci zajišťují v rámci svých podřízených složek dle své gesce na území krajů a obcí. Zaměřují se především na zkvalitňování oblasti rodinné politiky, vzdělávání, problematiky týkající se dětí a mládeže, rozvoje služeb sociální prevence, nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, prevence závislostí, problematiku národnostních a etnických menšin, osob sociálně vyloučených, osob již odsouzených nebo jimž odsouzení hrozí. Činnost jednotlivých členů Republikového výboru je velmi rozmanitá. Zajišťují např. projekty prevence kriminality na různých úrovních, svou činností přinášejí nové prvky a přístupy, čímž ovlivňují tvorbu příslušné legislativy, spolupracují s dalšími resorty, vytvářejí vlastní dotační politiku v této oblasti, anebo také zajišťují vzdělávání příslušných pracovníků (MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, 2011, s. 10).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ANALYTICKÁ ČÁST

V následující části práce jsou analyzovány vybrané ukazatele spojené s trestnou činností tak, aby mohlo dojít jak k porovnání vývoje kriminality na území Zlínského kraje s celorepublikovým vývojovým trendem, tak k porovnání vnitřních rozdílů na území Zlínského kraje.

4.1 Postavení Zlínského kraje v oblasti kriminality v mezikrajském srovnání se zohledněním časového vývoje

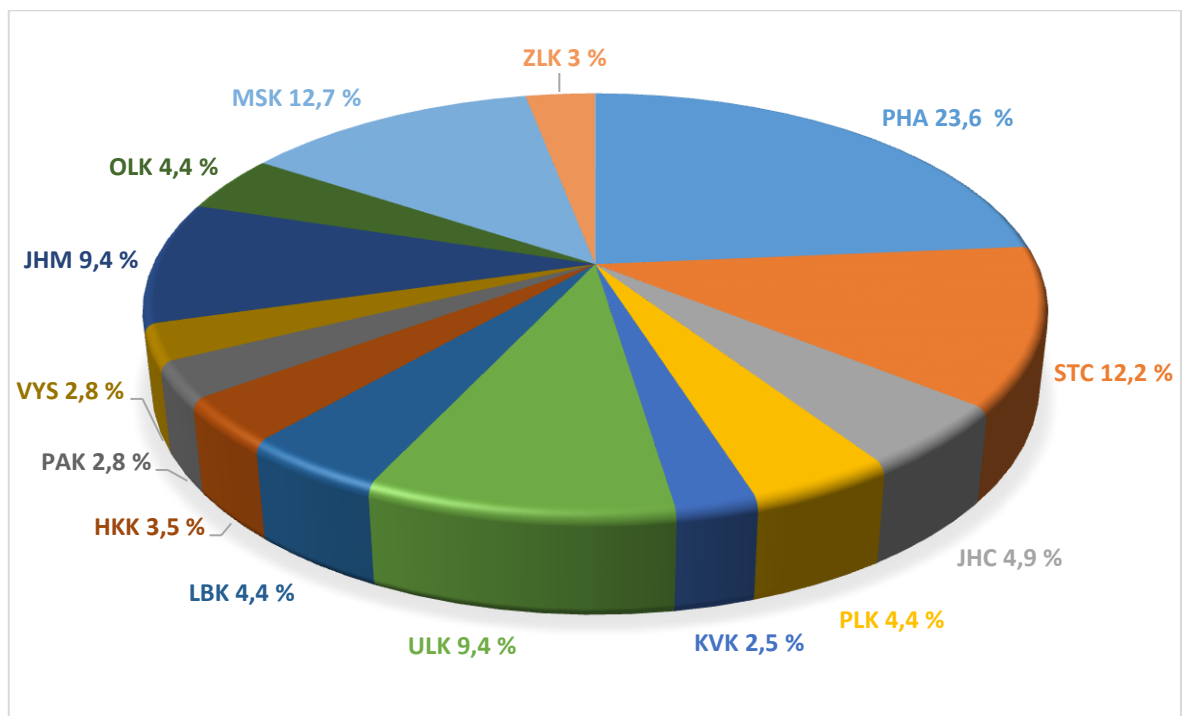
Následující část hodnotí postavení Zlínského kraje v oblasti kriminality v mezikrajském srovnání za léta 2010 – 2014. Rok 2010 byl rokem přinášejícím mnohé zásadní změny, které měly dopad na činnost Policie ČR. Mezi nejvýraznější změnu patří zřejmě vznik čtrnácti krajských ředitelství policie, které fungují jako samostatné organizační složky státu a účetní jednotky, z původních osmi krajských správ Policie ČR, které byly organizačními součástmi Policie ČR – nebyly v postavení samostatných organizačních složek státu. Dále na základě reformy Policie ČR došlo ke zrušení okresních ředitelství Policie ČR a místo nich vznikly tzv. Územní odbory (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2010, © 2011, s. 5).

Postavení Zlínského kraje v mezikrajském srovnání kriminality v roce 2010

V tomto období bylo na území České republiky registrováno celkem 313 387 trestných činů. Tím došlo k naplnění trendu klesající kriminality tak, jak tomu bylo v předchozích letech. Meziročně došlo k poklesu kriminality o 5,8 % (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2010, © 2011, s. 3)

V roce 2010 nedošlo na území ČR k závažnému narušení vnitřní bezpečnosti, ani bezpečnostního pořádku. Na základě dostupných informací lze konstatovat, že bezpečnostní situace nebyla zásadně změněna ani v příhraničních okresech, a to v souvislosti se vstupem ČR do schengenského prostoru (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2010, © 2011, s. 3).

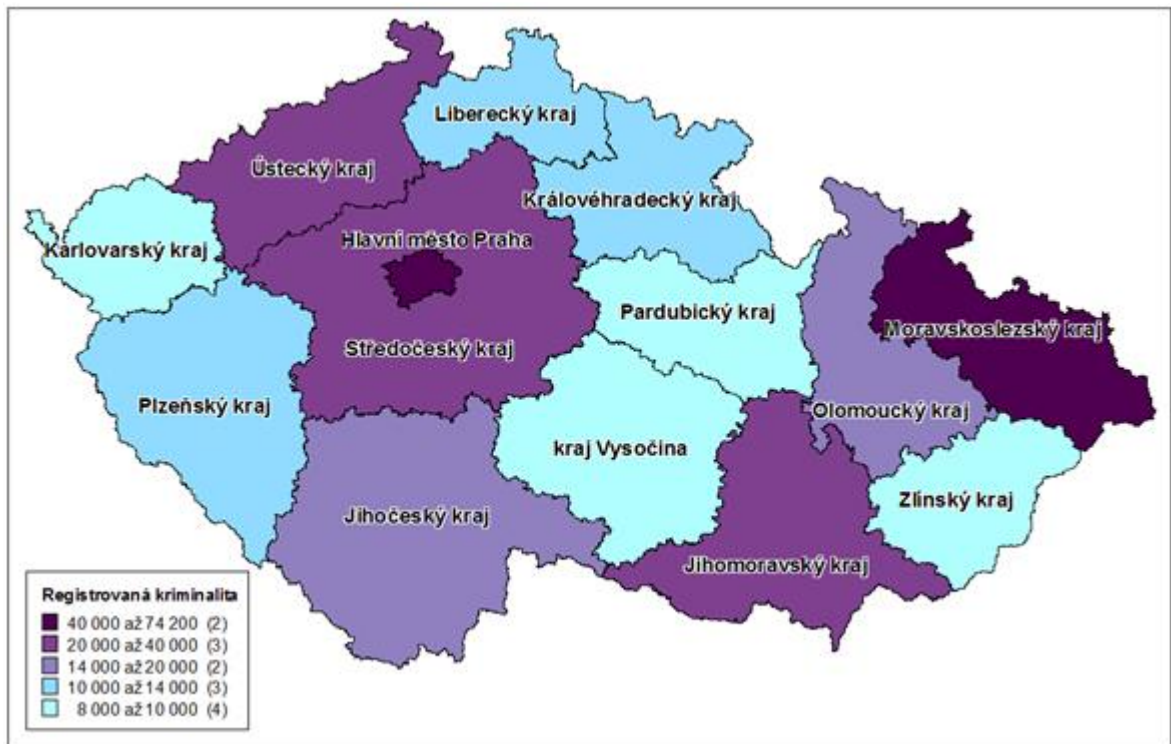
V roce 2010 bylo na území Zlínského kraje spácháno 9 430 trestných činů. Jedná se o 4. nejnižší hodnotu mezi kraji. Kriminalita ve Zlínském kraji tvořila 3 % celkové kriminality v ČR (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2010, © 2011, s. 25).

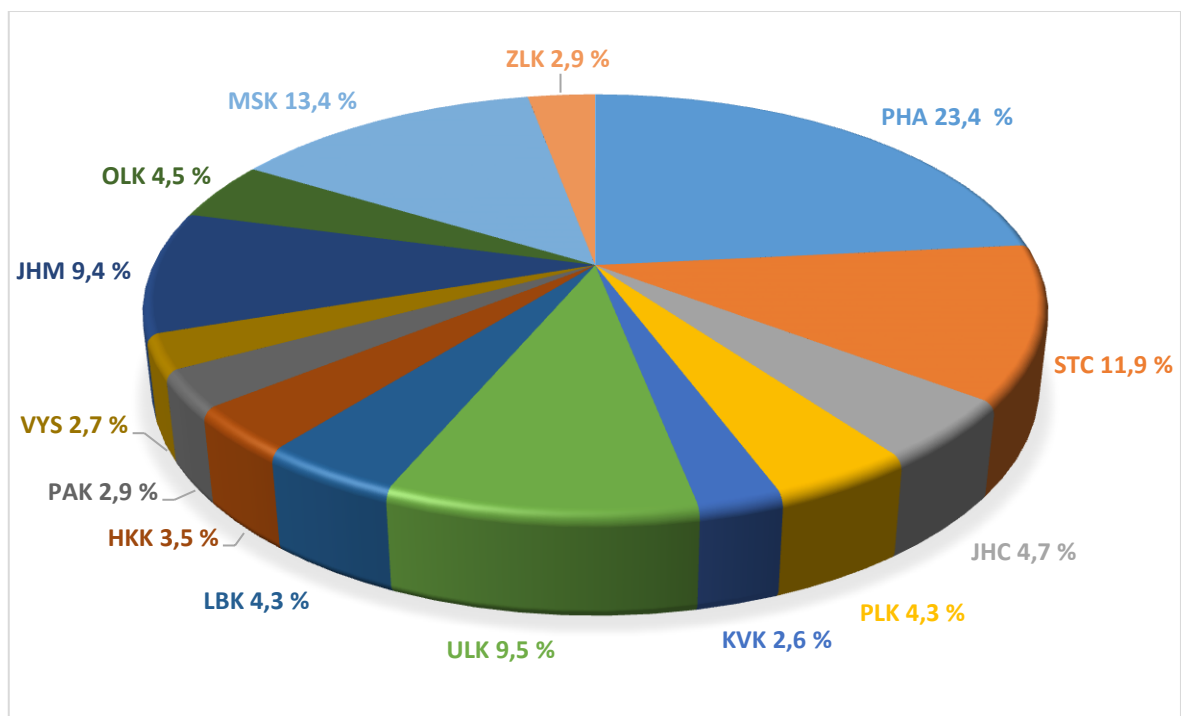
Obr. 4. Podíly jednotlivých krajů na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2010 (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2010, © 2011, s. 28, zpracování vlastní)

Postavení Zlínského kraje v mezikrajském srovnání kriminality v roce 2011

Negativní událostí roku 2011, která si vyžádala zřízení speciální policejní pořádkové jednotky PČR, byla vzrůstající kriminalita včetně doprovodných extrémistických vystoupení na Šluknovsku v Ústeckém kraji. Počet registrovaných trestných činů se za toto období vyšplhal na celkovou hodnotu 317 177, čímž došlo k meziročnímu nárůstu o 1,2 %, což neovlivnilo fakt, že se jedná o druhý nejnižší počet trestných činů od roku 1992 (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2011, © 2012, s. 1-2).

Obr. 5. Registovaná kriminalita v krajích ČR za období 1. 1. – 31. 12. 2011 (Základní statistické údaje o trestné činnosti v roce 2011, © 2012, s. 3)

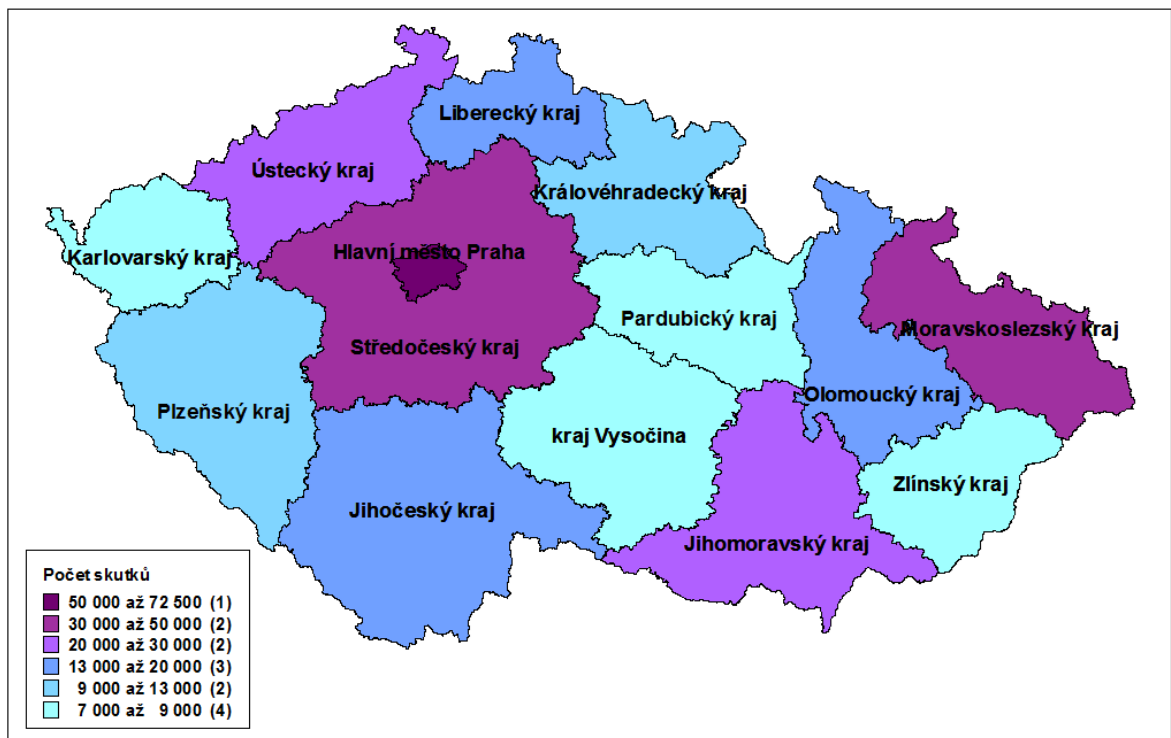
Obr. 6. Podíly jednotlivých krajů na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2011 (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2011, © 2012, s. 24, zpracování vlastní)

Nárůst registrované kriminality byl zaznamenán celkem v sedmi krajích, kdy nejvyšší podíl registrované kriminality má již tradičně hlavní město Praha, za ním následuje Moravskoslezský kraj a kraj Středočeský (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2011, © 2012, s. 2).

Podíl Zlínského kraje na zjištěné celkové kriminalitě v ČR za rok 2011 je 2,9 %, což odpovídá 9 227 trestných činů. Ovšem i přes tuto hodnotu, která řadí Zlínský kraj na 4. místo společně s kraje Pardubickým, jsou obyvatelé Zlínského kraje nejméně zatíženi hodnotou registrované kriminality – 156 skutků/10 tisíc obyvatel. Objasněnost trestných činů za rok 2011 řadí Zlínský kraj na špici neúspěšnějších krajů s 56,5 %, a to na druhé místo hned za kraj Karlovarský (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2011, © 2012, s. 10).

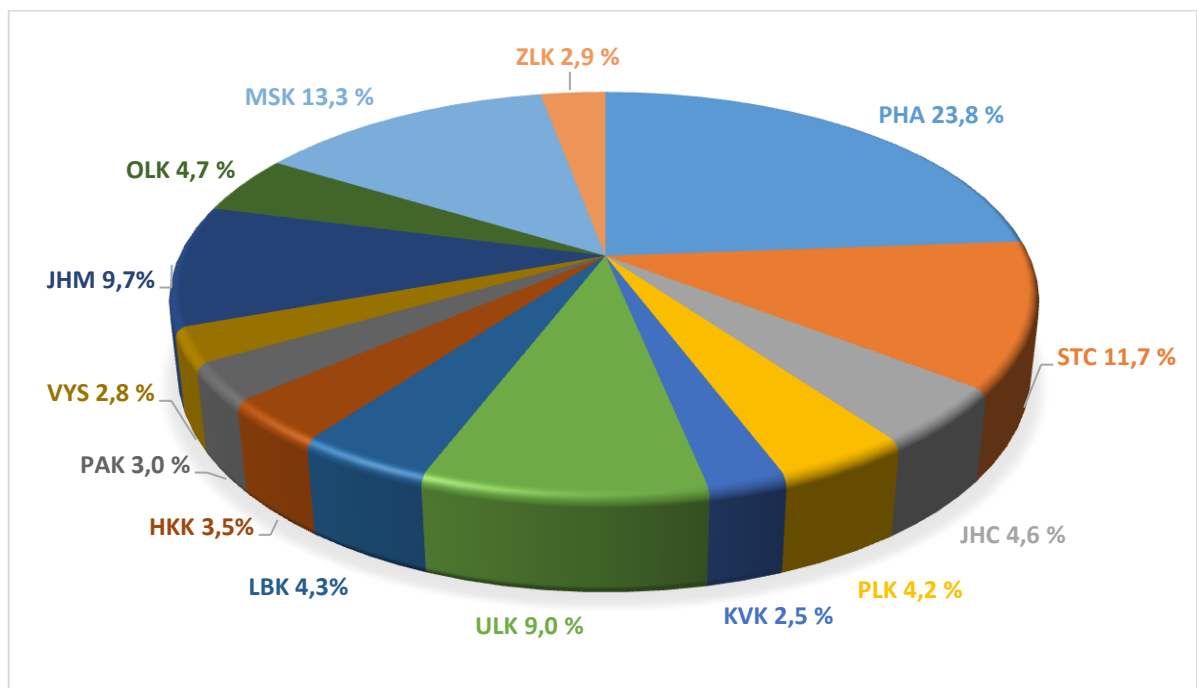
Postavení Zlínského kraje v mezikrajském srovnání kriminality v roce 2012

Sledované období lze z pohledu registrované kriminality označit za stabilizované. V meziročním srovnání došlo k výraznému poklesu počtu trestných činů s extremistickým podtextem, stejně tak ke snížení usmrcení osob v souvislosti s dopravní nehodovostí. Závažnou kauzou tohoto období se stala kauza „Metyl“, která je spjata s výrobou a distribucí závadných alkoholických nápojů a následným četným intoxikováním metylalkoholem, na což byla vláda nucena reagovat mimořádným opatřením. Tato nedovolená výroba a šíření alkoholu s vysokým procentem závadného metylalkoholu si do konce roku 2012 vyžádala 39 mrtvých a kontaminaci s různými životními dopady u dalších 85 osob (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2012, © 2013, s. 1 a 6).

Obr. 7. Registrovaná kriminalita v krajích ČR za období 1. 1. – 31. 12. 2012 (Základní statistické údaje o trestné činnosti v roce 2012, © 2013, s. 3)

V České republice bylo v roce 2012 registrováno celkem 304 528 trestných činů, což je o 12 649 skutků méně než v roce 2011 (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2012, © 2013, s. 2).

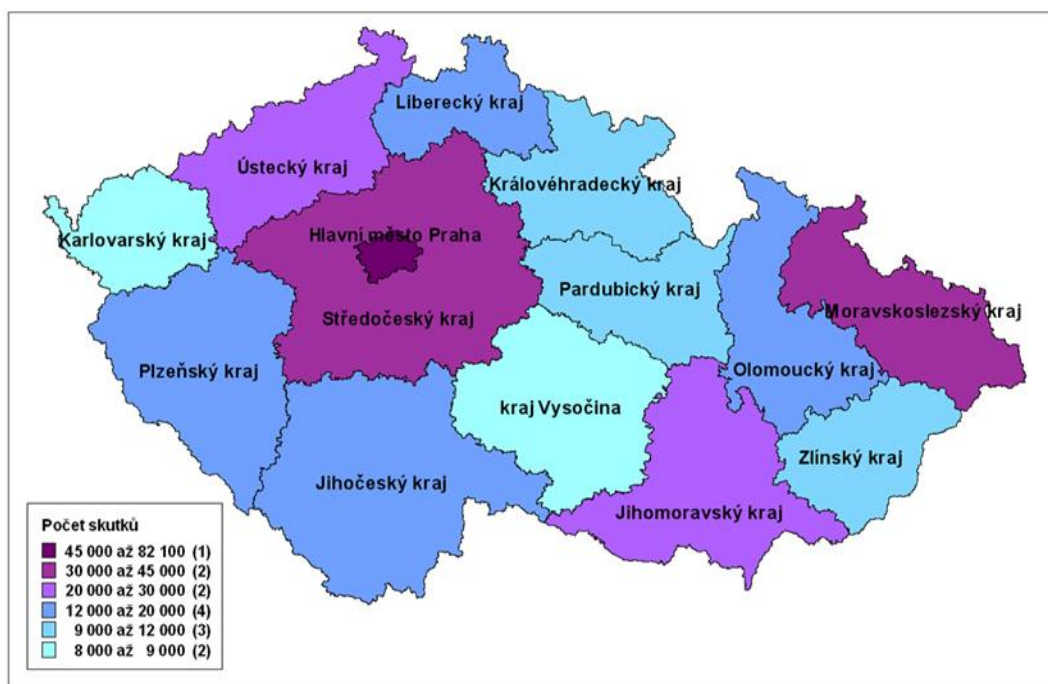
Obr. 8. Podíly jednotlivých krajů na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2012 (Základní statistické údaje o trestné činnosti v roce 2012, © 2013, s. 3, zpracování vlastní)

Obrázek 8 znázorňuje registrovanou kriminalitu v krajích ČR za rok 2012. Z obrázků vyplývá, že nejvyšší kriminalita ve sledovaném období byla zaznamenána v hlavním městě Praha (23,8 %), dále v Moravskoslezském kraji (13,3 %) a Středočeském kraji (11,7 %). V celorepublikovém měření se Zlínský kraj řadí mezi kraje s nejnižší registrovanou kriminalitou a to konkrétně s 2,9 %.

V roce 2012 bylo na území Zlínského kraje spácháno 8 887 trestných činů, což byl 3. nejnižší počet mezi kraji. Kriminalita ve Zlínském kraji tvořila pouze 2,92 % celkové kriminality v ČR. V tomto období bylo na území Zlínského kraje objasněno 54 % trestných činů, což je 4 841 (Ve Zlínském kraji klesl počet násilných trestných činů, © 2013; Bezpečnostní analýza Zlínského kraje 2012, © 2014).

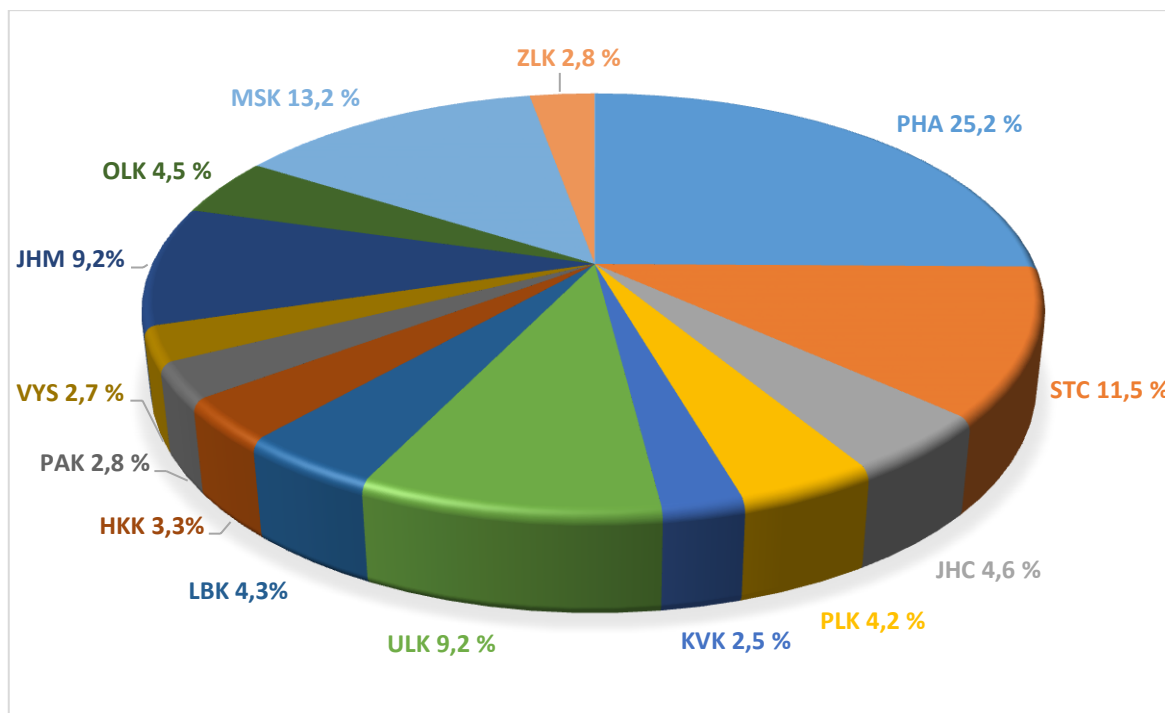
Postavení Zlínského kraje v mezikrajském srovnání kriminality v roce 2013

V České republice bylo v roce 2013 zjištěno celkem 325 366 trestných činů, což představuje meziroční nárůst o 20 838 skutků oproti předchozímu roku. Došlo tak ke změně trendu poklesu kriminality, ovšem i přes tuto skutečnost se v dlouhodobém srovnání úroveň celkové zjištěné kriminality v roce 2013 nachází pod průměrem posledních dvaceti let. Naopak pozitivní procentní nárůst je zaznamenán u objasněných trestných činů, který vzrostl oproti roku 2012 o 7,5 % (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2013, © 2014, s. 1).

Obr. 9. Registrovaná kriminalita v krajích ČR za období 1. 1. – 31. 12. 2013
(Kriminalita za rok 2013, © 2014, s. 4)

V roce 2012 je s kauzou „Metyl“, která způsobila největší škody v Moravskoslezském, Olomouckém, Zlínském, Jihomoravském a Středočeském kraji, spjato 9 mrtvých, kteří zemřeli na následky požití jedovatého alkoholu, což znamená od září roky 2012, kdy kauza propukla, celkem 48 mrtvých osob (Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2013, © 2014, s. 8).

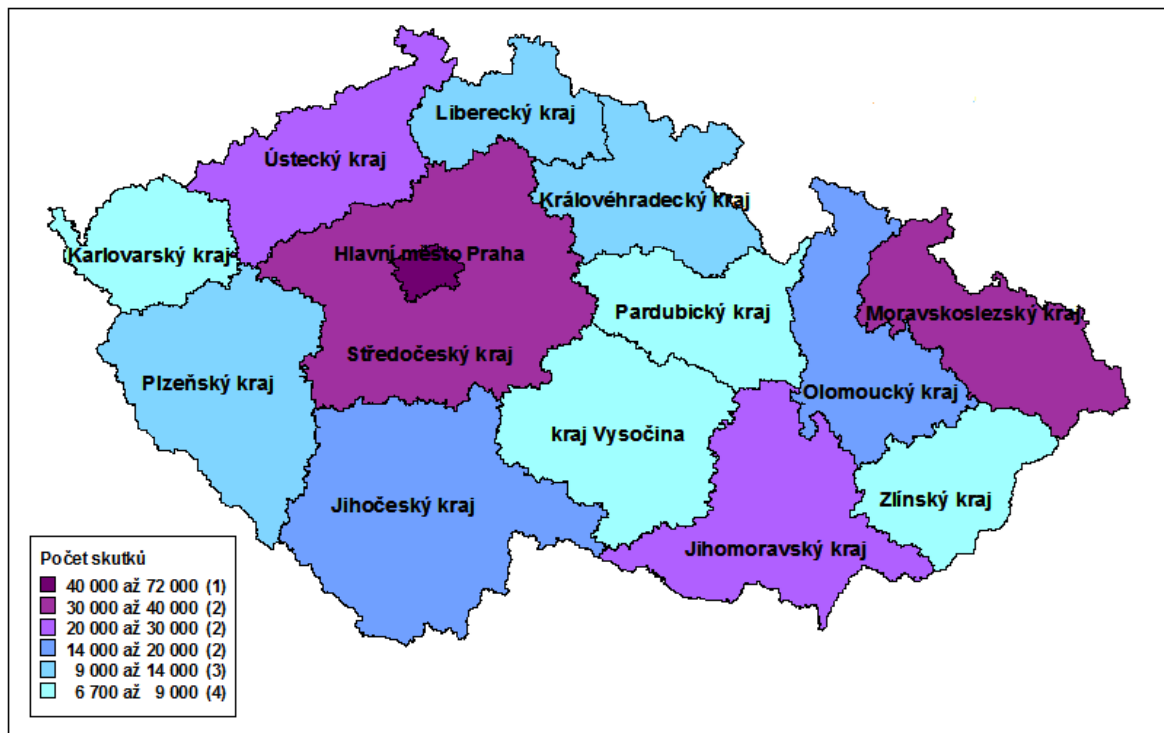
Obr. 10. Podíly jednotlivých krajů na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2013 (Kriminalita za rok 2013, © 2014, s. 7, zpracování vlastní)

V roce 2013 bylo na území Zlínského kraje spácháno 9 197 trestných činů. Tím má Zlínský kraj ve srovnání s jinými kraji čtvrtý nejmenší počet zjištěných trestných činů. Objasňenost trestných činů se také rapidně nezměnila oproti předchozím létům a dosáhla hodnoty 54,33 %, což je 4 997 trestných činů ze všech (Kriminalita ve Zlínském kraji v roce 2013, © 2014)

Postavení Zlínského kraje v mezikrajském srovnání kriminality v roce 2014

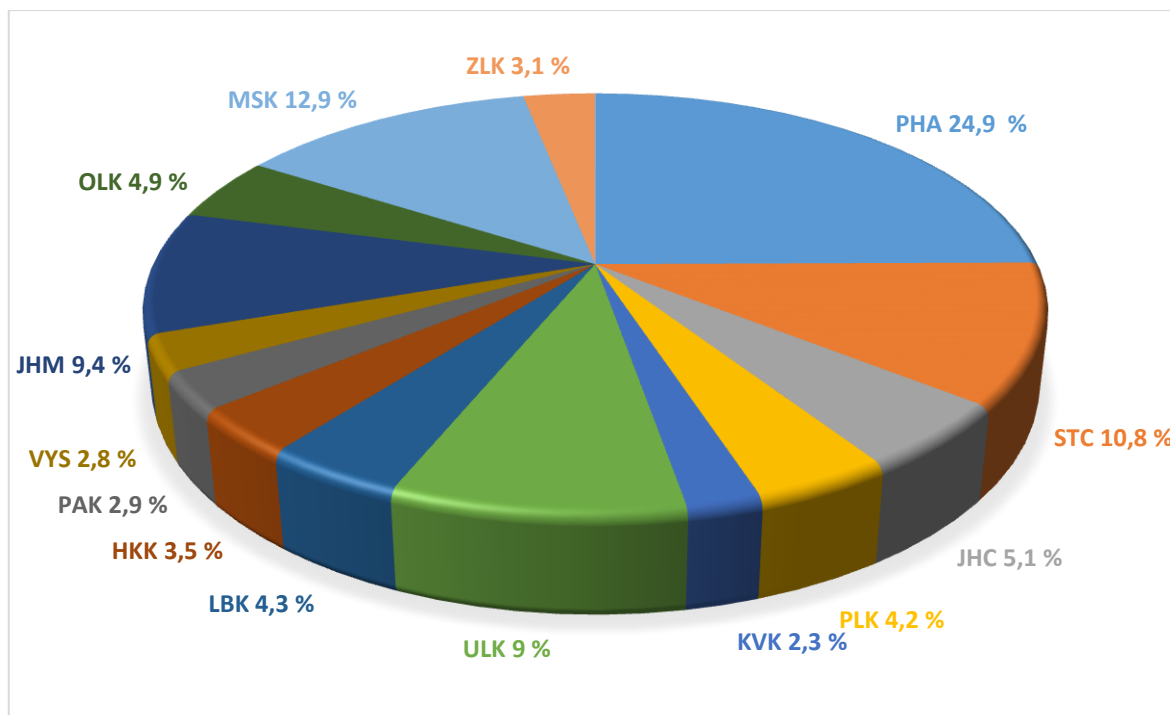
Celkový počet trestných činů v 2014 byl 288 660, což znamená meziroční pokles o 11,3 %. Pokles trestné činnosti je zaznamenán téměř u všech druhů trestných činů. Nezanedbatelně také stoupl počet objasněných skutků, který se zvýšil na 49 % objasněných trestných činů, čímž vstoupil o 5 % oproti předcházejícímu roku. Vyplývající pozitivní výsledky jsou připisovány zejména ekonomické a personální stabilizaci policie, která napomohla efektivnějšímu potírání kriminality. Kladný přínos lze připsat také opatřením, které vycházejí ze

spoluprací různých státních orgánů a samospráv (Policisté objasňují stále více trestných činů, © 2015).

Obr. 11. Registrovaná kriminalita v krajích ČR za období 1. 1. – 31. 12. 2014 (Základní statistické údaje o trestné činnosti v roce 2014, © 2015, s. 10)

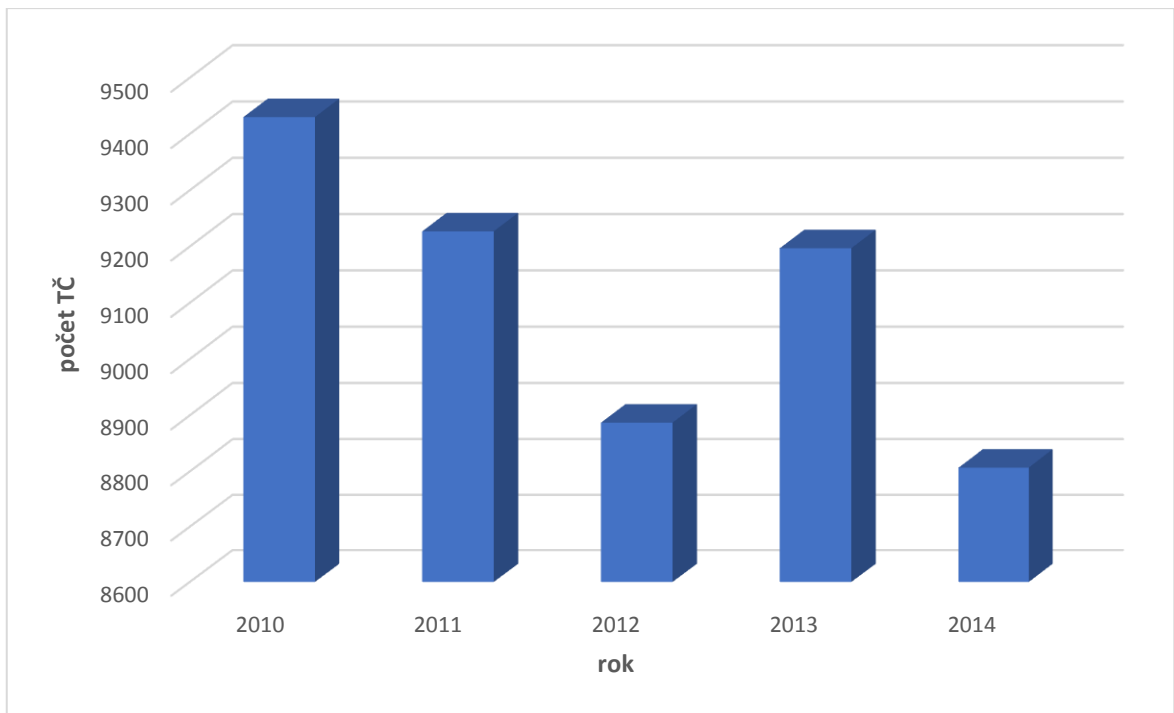
V říjnu roku 2014 došlo ke krizové situaci na území Zlínského kraje, a to k výbuchu a následného požáru muničního skladu ve Vrběticích. V souvislosti s touto situací vyhasly dva lidské životy a došlo k ohrožení několika stovek obyvatel žijících v bezprostřední blízkosti skladů, kteří byli v souvislosti s bezpečnostními opatřeními několikrát evakuováni. V současné době probíhá vyskladňování skladů a odvoz munice buďto firmami, které mají uskladněný materiál ve Vrběticích anebo hasičským záchranným sborem, který tento materiál odváží do muničního skladu v Květné na Svitavsku v Pardubickém kraji. V případě hladkého průběhu vyskladňování areálu se jedná o několika měsíční práci s celkovým počtem kamionů odvázejících munici v rozmezí 350 – 400 a finančním zatížením v řádu desítek milionů korun (Výbuch ve skladu munice ve Vrběticích, © 2015).

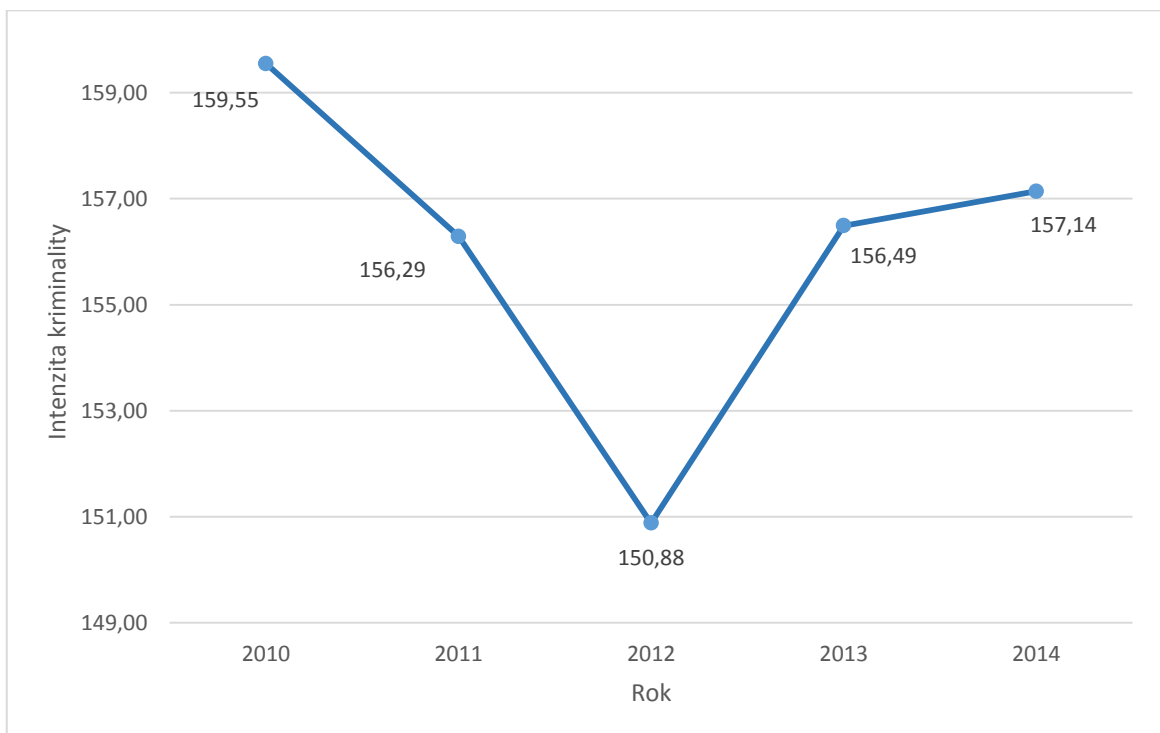
Obr. 12. Podíly jednotlivých krajů na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2014 (Základní statistické údaje o trestné činnosti v roce 2014, © 2015, s. 11, zpracování vlastní)

Hodnota registrované kriminality se v roce 2014 na území Zlínského kraje vyšplhala na konečnou hodnotu 8 807. Došlo tak k poklesu kriminality za posledních 10 let na historicky nejnižší hodnotu. Objasněnost opět přesáhla hodnotu 50 %, konkrétně došlo k úspěšnému objasnění 58 % trestných činů, což je 2. nejvyšší hodnota v republikové objasněnosti za jednotlivé kraje (Bilanční tisková konference krajské policie ve Zlíně za rok 2014, © 2015).

Počátečním rokem sledovaného období byl zvolen rok 2010 z důvodu vzniku Krajského ředitelství policie Zlínského kraje jako samostatného organizačního subjektu k 1. 1. 2010. Na základě zjištěných informací lze konstatovat, že vývoj kriminality ve Zlínském kraji se výrazně neliší od celorepublikového vývoje, který má klesající charakter. Klesající trend byl narušen pouze v roce 2013, kdy hodnota registrované kriminality na území Zlínského kraje dosáhla hodnoty 9 197, což bylo o 310 trestných činů více, než v předchozím roce 2012. Nárůst registrované kriminality v roce 2013 je z části připisován amnestii prezidenta republiky z 1. ledna 2013, která do značné míry měla vliv jak na celorepublikovou hodnotu kriminality, tak na hodnoty jednotlivých krajů.

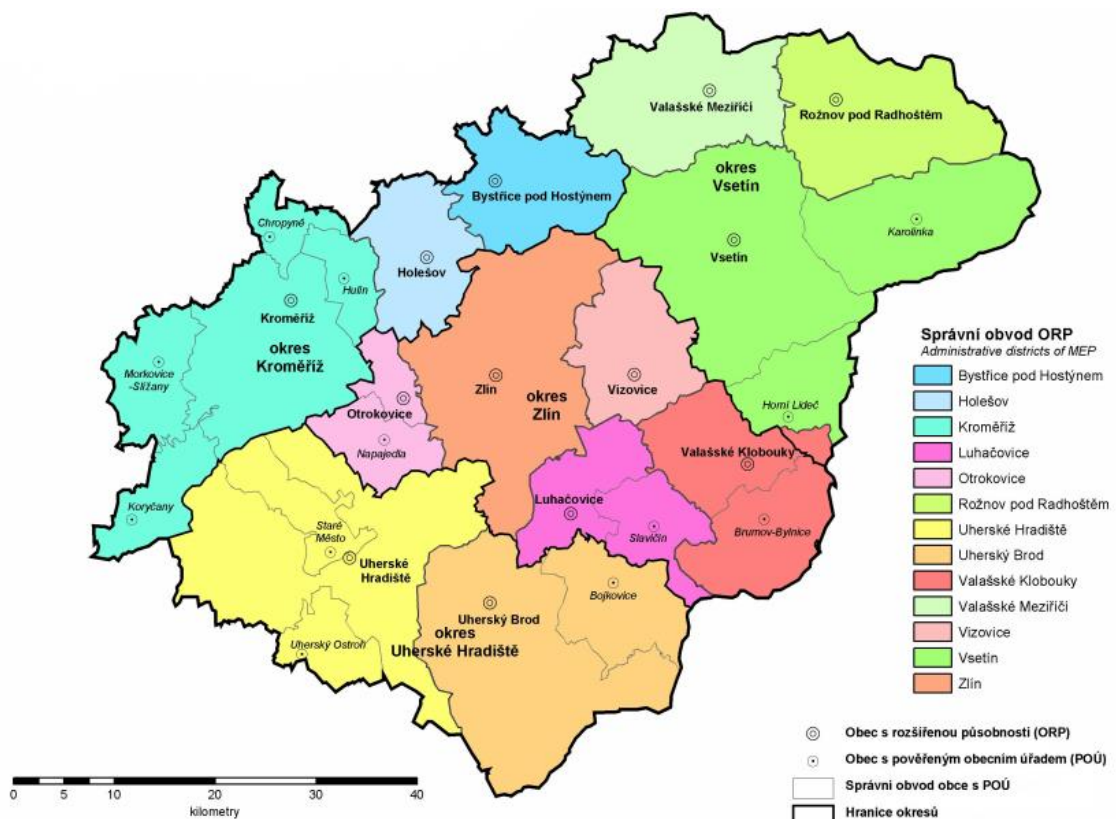
Obr. 13. Vývoj registrované kriminality na území Zlínského kraje za léta 2010 – 2014 (zpracování vlastní)

Obr. 14. Intenzita kriminality ve Zlínském kraji v letech 2010 – 2014 (zpracování vlastní)

4.2 Vnitřní rozdíly na území Zlínského kraje vzhledem k úrovni kriminality

Zlínský kraj vznikl sloučením okresů Zlín, Kroměříž a Uherské Hradiště, které byly součástí Jihomoravského kraje a okresu Vsetín, který patřil do kraje Severomoravského. Zlínský kraj o rozloze 3 963 km² se nachází na východě republiky, kde východním okrajem tvoří hranici se Slovenskem. Jihozápadním sousedem je kraj Jihomoravský, severozápadním kraj Olomoucký, se kterým tvoří region soudržnosti Střední Morava, a severní částí sousedí s krajem Moravskoslezským. Zlínský kraj je díky své rozloze čtvrtým nejmenším krajem v republice, s 307 obcemi, ve kterých žije přibližně 586 300 obyvatel o celkové hustotě zalidnění 148 obyvatel/km², což výrazně převyšuje republikový průměr. Pro území je typický členitý charakter, od rovin v blízkém okolí řeky Moravy, až po strmé hornatiny nacházející se v Beskydech, s velkou rozlohou chráněného krajinného území (Statistická ročenka Zlínského kraje 2014, 2014, s. 19).

Obr. 15. Administrativní členění Zlínského kraje (Statistická ročenka Zlínského kraje 2014, 2014, s. 18)

Následující část mapuje vnitřní rozdíly na území Zlínského kraje k úrovni kriminality za jednotlivé Územní odbory Policie ČR.

Analýza kriminality - Územní odbor Zlín

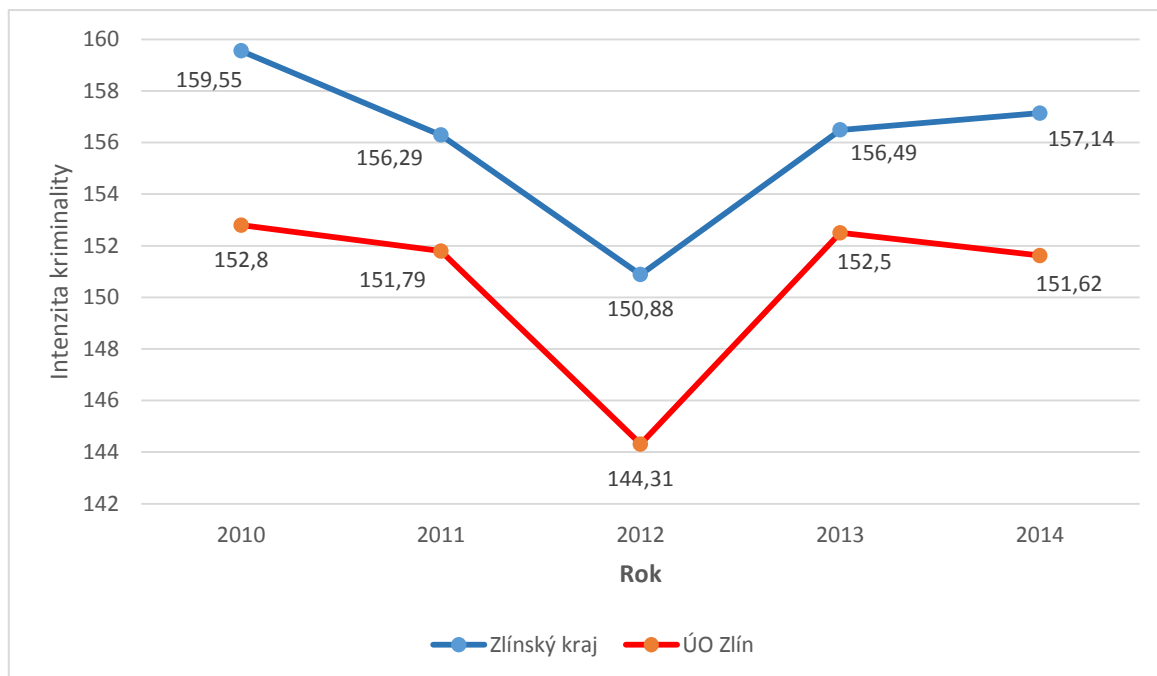
Okres Zlín je se svou rozlohou 1 034 km² druhým největším okresem Zlínského kraje. Na území tohoto okresu se nachází 89 obcí, z nichž 10 jsou města, kde mezi nejvýznamnější patří zajisté krajské město Zlín nebo také lázeňské město Luhačovice. K 31. 12. 2014 zde žilo 191 793 obyvatel, což je nejvyšší hodnota ze všech okresů Zlínského kraje (Okres Zlín, © 2015).

Organizace a řízení výkonu policejních činností na území okresu Zlín jsou zabezpečovány Územním odborem Zlín, který se skládá z osmi obvodních oddělení Policie ČR. Do OOP Fryšták místně přísluší 13 obcí a tři místní části města Zlína, do OOP Luhačovice pak místně přísluší 17 obcí, do OOP Napajedla 7 obcí, do OOP Otrokovice rovněž 7 obcí a 9 obcí do OOP Slavičín. Zbývající tři obvodní oddělení tvoří OOP Valašské Klobouky, OOP Vizovice a OOP Zlín, kterým místně přísluší 16, 13 a 12 obcí okresu Zlín (Územní odbor Zlín, © 2015).

Obr. 16. Organizační členění ÚO Zlín (Územní odbor Zlín, © 2015)

Vývoj hodnoty indexu kriminality Územního odboru Zlín za léta 2010 – 2014 je graficky znázorněn na obrázku 17. Interval hodnoty indexu kriminality (144,31; 152,8) za sledované období řadí okres Zlín mezi regiony nejméně zatížené kriminalitou v celorepublikovém srovnání.

Obr. 17. Intenzita kriminality Územního odboru Zlín v letech 2010 – 2014 (Bezpečnostní analýza Zlínského kraje 2014, © 2015, zpracování vlastní)

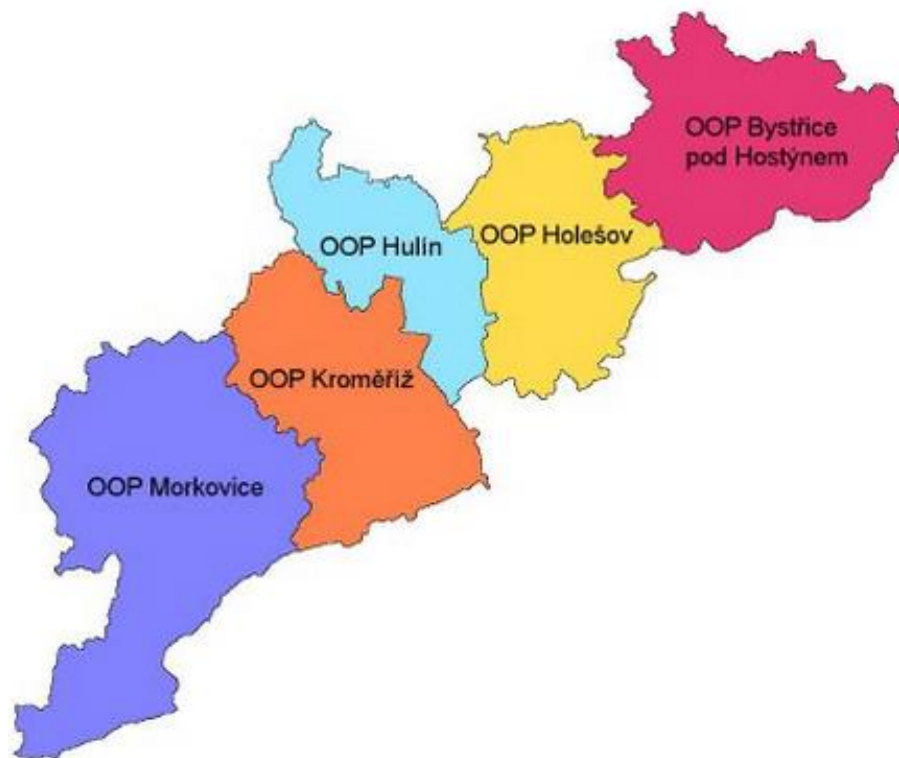
Počet trestných činů registrovaných na 10 000 obyvatel je v Územním odboru Zlín za sledované období nižší, než hodnota, které dosahují výsledky za celý Zlínský kraj. Ze zjištěných údajů vyplývá, že ÚO Zlín má oproti průměru Zlínského kraje nízké zatížení kriminalitou.

Analýza kriminality – Územní odbor Kroměříž

Okres Kroměříž se rozprostírá v západní části Zlínského kraje a díky své rozloze 796 km² se jedná o nejmenší okres tohoto kraje. Úrodná rovina Hané tvoří převážnou většinu tohoto okresu, která místy přechází v pahorkatinu. Na území tohoto okresu se nachází 79 obcí, z toho je sedm měst, z nichž k nejvýznamnějším patří zajisté města Kroměříž, Bystřice pod Hostýnem, či Holešov. K 31. 12. 2014 zde žilo 106 468 obyvatel, což je nejnižší hodnota ze všech okresů Zlínského kraje (Okres Kroměříž, © 2015).

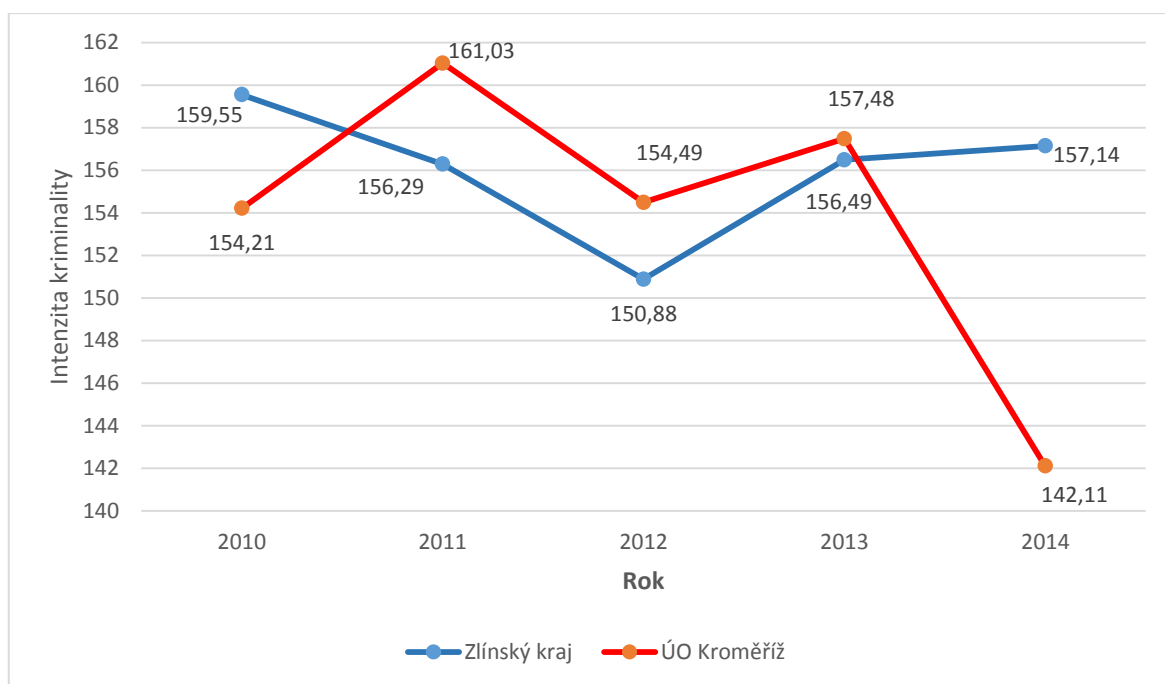
Řízení výkonu policejních činností zabezpečuje v tomto okrese Územní odbor Kroměříž, který se skládá z pěti obvodních oddělení Policie ČR. Do OOP Bystřice pod Hostýnem místně přísluší 19 obcí okresu Kroměříž, do OOP Holešov pak 20 obcí, do OOP Hulín 12

obcí, do OOP Kroměříž nejvíce – 34 obcí a do OOP Morkovice pak 23 obcí tohoto okresu (Územní odbor Kroměříž, © 2015).

Obr. 18. Organizační členění ÚO Kroměříž (Územní odbor Kroměříž, © 2015)

Z obrázku 19, ve kterém je znázorněna intenzita kriminality Územního odboru Kroměříž, vyplývá, že vývoj kriminality za daný Územní odbor je velmi proměnlivý. Výchozí rok 2010 byl co do počtu trestných činů příznivým, a to konkrétně o 5,19 spáchaných trestných činů méně, než kolik činil průměr celého Zlínského kraje. V následujících třech letech se bezpečnostní situace ÚO Kroměříž zhoršila a došlo k nárůstu průměrné hodnoty trestných činů. Ovšem i přes tyto zdánlivě nepříznivé výsledky je okres Kroměříž dlouhodobě hodnocen jako jeden z nejbezpečnějších okresů v celorepublikovém srovnání. Rok 2014 vykazuje mnohem příznivější hodnoty, kdy došlo k rapidnímu poklesu trestných činů spáchaných na tomto území. Index kriminality dosáhl hodnoty 142,11, což je o 15,03 trestných činů méně, než vykazuje hodnota celkového Zlínského kraje.

Obr. 19. Intenzita kriminality územního odboru Kroměříž v letech 2010 – 2014 (Bezpečnostní analýza Zlínského kraje 2014, © 2015, zpracování vlastní)

Analýza kriminality – Územní odbor Uherské Hradiště

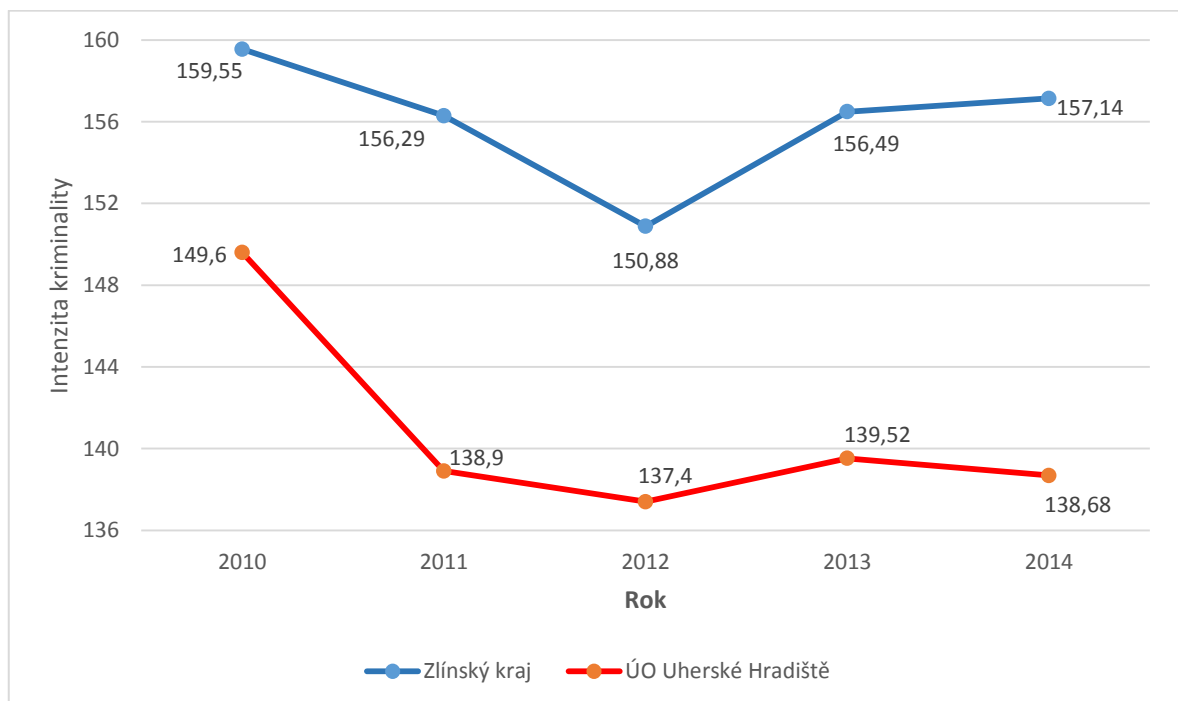
Okres Uherské Hradiště se nachází v jihozápadní části Zlínského kraje a jeho rozloha je 991 km², což z něj činí druhý nejmenší okres tohoto kraje. Na území tohoto okresu se nachází 78 obcí, z nichž sedm jsou města, kde mezi nejvýznamnější patří zajisté město Uherské Hradiště anebo například město Uherský Brod. Uherskohradištsko je považováno za oblast vína a slunce, je známo svou pohostinností a také významnými kulturně-historickými památkami, za které je považován především komplex církevních staveb na Velehradě. K 31. 12. 2014 zde žilo 142 989 obyvatel (Okres Uherské Hradiště, © 2015).

Organizace a řízení výkonu policejních činností na území okresu Uherské Hradiště jsou zabezpečovány Územním odborem Uherské Hradiště, který se skládá z pěti obvodních oddělení Policie ČR. OOP Bojkovice společně s policejní stanicí Strání přísluší 15 obcí, k OOP Buchlovice 17 obcí, k OOP Uherský Brod místně přísluší 15 obcí, OOP Uherský Ostroh zajišťuje policejní činnost v 17 obcích. Největším obvodním oddělením okresu Uherské Hradiště je stejnojmenné OOP, ke kterému místně přísluší 27 obcí tohoto okresu (Územní odbor Uherské Hradiště, © 2015).

Obr. 20 Organizační členění ÚO Uherské Hradiště (Územní odbor Uherské Hradiště, © 2015)

Následující grafické znázornění zachycuje zatíženost Územního odboru Uherské Hradiště kriminalitou. Výsledky výpočtu indexu kriminality dokladují, že okres Uherské Hradiště je jeden z nejméně zatížených okresů kriminalitou v celé České republice.

Obr. 21. Intenzita kriminality Územního odboru Uherské Hradiště v letech 2010 – 2014 (Bezpečnostní analýza Zlínského kraje 2014, © 2015, zpracování vlastní)

Trestné činy spáchané na území příslušném Územním odboru Uherské Hradiště dlouhodobě dosahují podprůměrným hodnotám Zlínského kraje. Největší rozdíly mezi průměrnými hodnotami trestných činů na 10 000 obyvatel Zlínského kraje a ÚO Uherské Hradiště jsou nejcitelnější v roce 2011 a 2014, kdy hodnota ÚO Uherské Hradiště byla v průměru o 17 a 18 trestných činů nižší. Na základě těchto zjištění lze konstatovat, že území příslušné ÚO Uherské Hradiště je dlouhodobě nejbezpečnějším územím Zlínského kraje.

Analýza kriminality – Územní odbor Vsetín

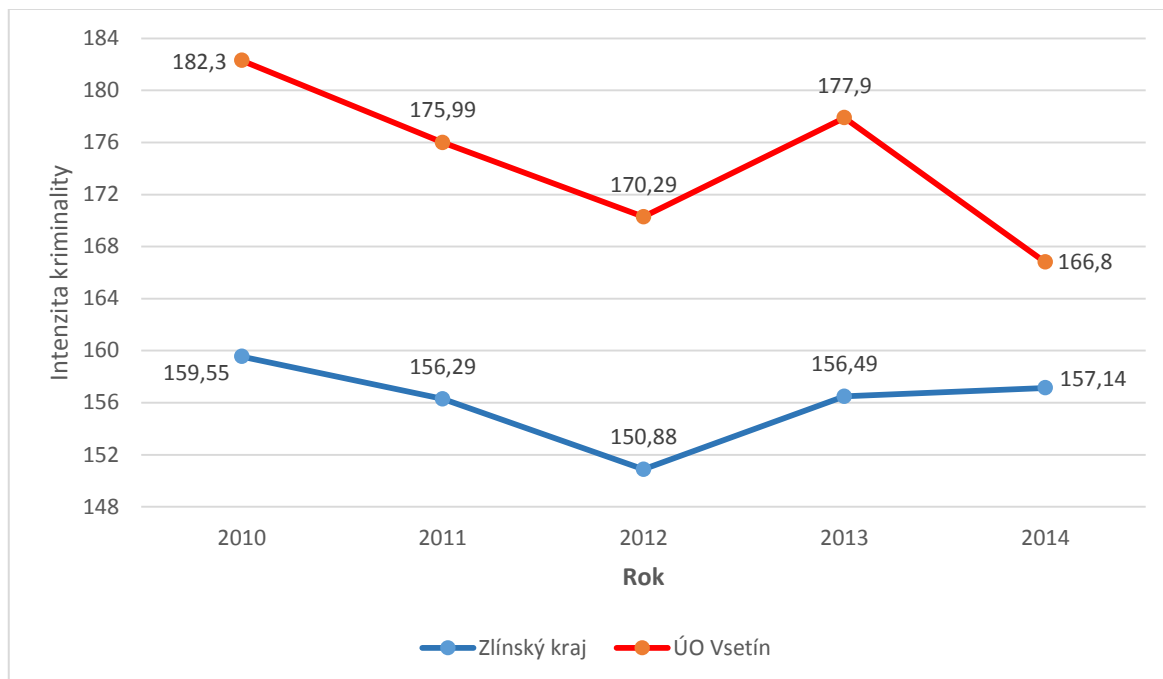
Okres Vsetín pokrývá 29 % území Zlínského kraje a se svou rozlohou 1 143 km² je tak největším okresem. Nachází se v severní části Zlínského kraje, jeho terén je členitý a patří k nejhornatějším a nejlesnatějším okresům České republiky (Okres Vsetín, © 2015).

Obr. 22. Organizační členění ÚO Vsetín (Územní odbor Vsetín, © 2015)

Na území tohoto okresu se nachází 61 obcí, z toho šest měst, z nichž největší jsou Valašské Meziříčí, Vsetín a Rožnov pod Radhoštěm. K 31. 12. 2014 zde žilo 144 011 obyvatel (Okres Vsetín, © 2015).

Okres Vsetín se dlouhodobě potýká s problematikou zvýšené kriminality. Hodnota indexu kriminality za ÚO Vsetín výrazně převyšuje průměr indexu kriminality za Zlínský kraj. V celorepublikovém hodnocení je tak okres Vsetín řazen mezi regiony s mírně zvýšenou kriminalitou.

Obr. 23. Intenzita kriminality Územního odboru Vsetín v letech 2010 – 2014 (Bezpečnostní analýza Zlínského kraje 2014, © 2015, zpracování vlastní)

Grafické vyjádření intenzity kriminality Územního odboru Vsetín znázorňuje vývoj v období 2010 – 2014. Na základě zjištěných výsledků lze konstatovat, že okres Vsetín dlouhodobě dosahuje nadprůměrných hodnot, kdy největší rozdíl mezi průměrnými hodnotami trestných činů na 10 000 obyvatel Zlínského kraje a ÚO Vsetín je v roce 2010, kdy hodnota ÚO Vsetín byla v průměru o 22 trestných činů vyšší, než vykazuje průměrná hodnota Zlínského kraje tohoto roku. Hodnota indexu kriminality se nejvíce přiblížila kraj- skému průměru v roce 2014.

Z předchozích hodnot, které porovnávají intenzitu kriminality Zlínského kraje a jednotlivých Územních odborů tohoto kraje v letech 2010 – 2014 jednoznačně vyplývá, že přepočet kriminality na 10 tis. obyvatel ukazuje, že nejvíce jsou zatíženi kriminalitou obyvatelé okresu Vsetín. Mezi okresy s nejnižším zatížením pak patří okres Zlín a Uherské Hradiště, které se svými hodnotami ve sledovaném období nedostali nad průměrnou hodnotu indexu kriminality Zlínského kraje.

4.3 Faktory ovlivňující úroveň kriminality na území Zlínského kraje

Obecný přehled o faktorech ovlivňující kriminalitu lze získat prostřednictvím sociálně demografické analýzy. Hlavní rizika rozvoje kriminality souvisejí převážně s narušeným životním prostředím a nedostatkem pracovních možností, se kterou úzce souvisí nezaměstnanost. Významnou roli hraje také rodinné prostředí a snižující společenská kontrola (Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji, © 2008, str. 38; Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2012 – 2016, © 2012, s. 41).

4.3.1 Obyvatelstvo

Jak již bylo uvedeno, tak Zlínský kraj vznikl k 1. lednu 2000 sloučením okresů Zlín, Kroměříž, Uherské Hradiště a Vsetín. Ve Zlínském kraji se nachází 305 obcí, z toho 30 měst, ve kterých k 31. 12. 2014 žilo 585 261 obyvatel. Právě obyvatelstvo, jeho počet a struktura, hrají významnou roli v rámci kriminality.

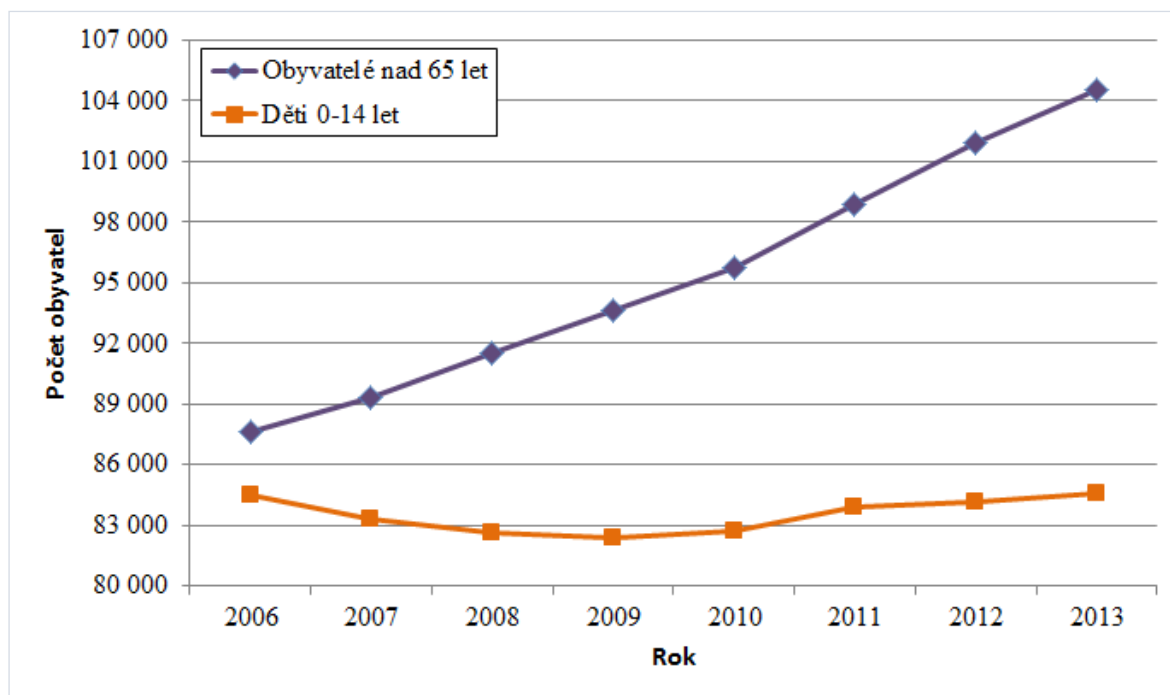
Počet obyvatel

Struktura obyvatel je velmi důležitá, jak z hlediska zastoupení pachatelů, tak i obětí. V současné době stále více přibývá trestných činů, jejichž oběťmi jsou senioři (převážně ženy). Jak je patrné z tabulky 1, tak zastoupení této skupiny (obyvatelé nad 65 let) neustále narůstá, což sebou přináší také zvýšení průměrného věku, které k 31. 12. 2013 dosahoval hodnoty 41,5.

Tab. 1. Obyvatelstvo ve Zlínském kraji v letech 2006 – 2014 (Český statistický úřad, © 2015, zpracování vlastní)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvatel	589 839	590 780	591 412	591 042	590 361	589 030	587 693	586 299	585 261
Ženy	302 500	302 644	302 803	302 670	302 377	301 069	300 343	299 510	298 900
Průměrný věk	40,2	40,4	40,7	40,9	41,2	41,4	41,7	41,5	–
Děti 0-14 let	84 493	83 323	82 609	82 375	82 751	83 903	84 163	84 554	–
Nad 65 let	87 625	89 349	91 512	93 606	95 706	98 870	101 897	104 537	–

K nepatrnému navýšení od roku 2009 dochází také u dětí 0-14 let, kdy k 31. 12. 2013 byl zaznamenán nárůst této věkové skupiny přibližně o 2,6 % v porovnání s rokem 2009 (Tab. 1 a Obr. 24)

Obr. 24. Zastoupení dětí a seniorů ve Zlínském kraji v letech 2006 – 2014 (Český statistický úřad, © 2015, zpracování vlastní)

Celkový počet obyvatel ve Zlínském kraji se za poslední roky snížil z 591 412 (v roce 2008) na 585 261 (v roce 2014), což je pokles přibližně o 1,1 % (Tab. 1). Z okresů vykazuje nejvíce obyvatel okres Zlín, ve kterém v roce 2014 žilo 191 793 obyvatel, naopak nejméně obyvatel je v okrese Kroměříž, a to 106 468 (Tab. 2). Počet obyvatel je důležitým faktorem pro stanovení indexu kriminality, jehož výpočet za jednotlivé okresy je uveden v kapitole 4.2.

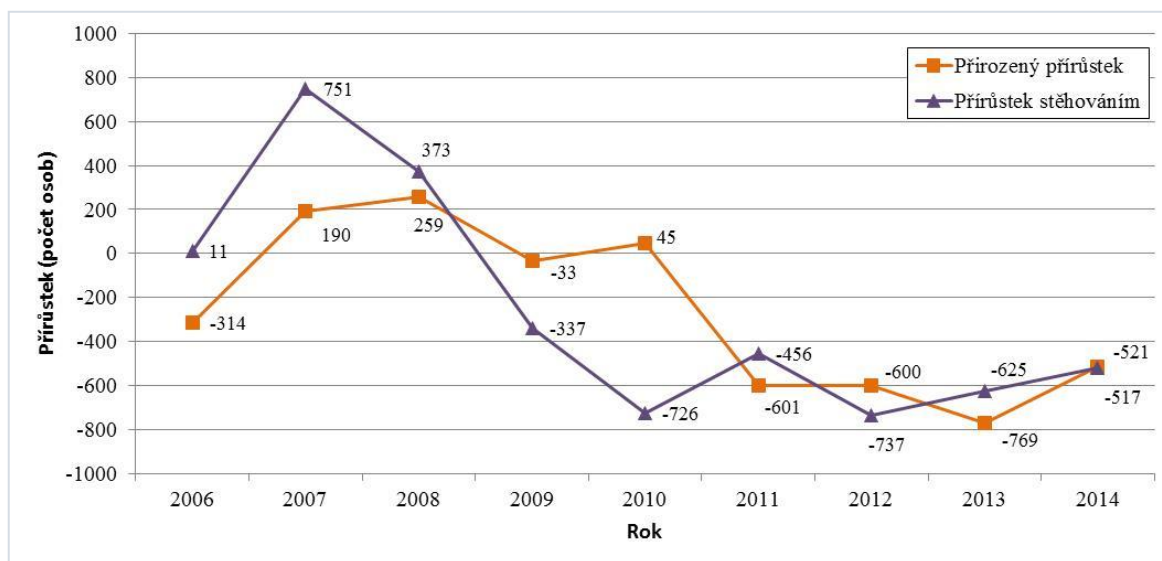
Tab. 2. Počet obyvatel v okresech Zlínského kraje v letech 2006 – 2014 (Český statistický úřad, © 2015, zpracování vlastní)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kroměříž	107 927	107 789	107 875	108 036	108 055	107 320	106 995	106 692	106 468
Uherské Hradiště	143 731	144 242	144 533	144 387	144 203	143 814	143 494	143 129	142 989
Vsetín	145 661	145 761	145 850	145 692	145 464	145 047	144 675	144 362	144 011
Zlín	192 520	192 988	193 154	192 927	192 639	192 849	192 529	192 116	191 793

Přírůstek počtu obyvatel

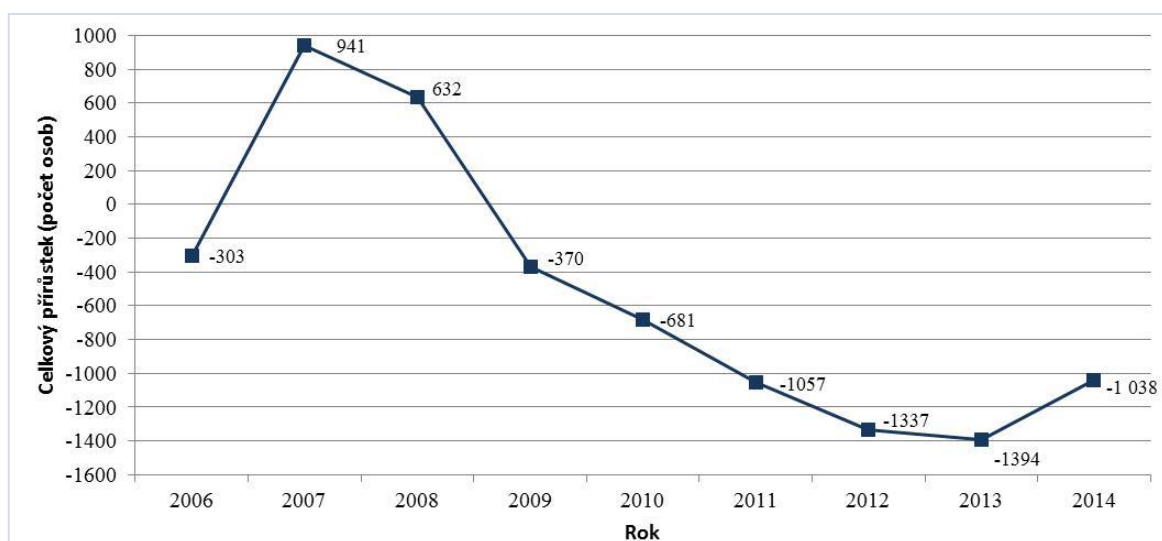
Celkový přírůstek počtu obyvatel je dán přirozeným přírůstkem (což je rozdíl mezi narozenými a zemřelými osobami na daném území za určité období) a přírůstkem, který je určen migrací (rozdíl přistěhovaných a odstěhovaných osob). Z obrázku 25 je patrné, že

v posledních letech dochází k mírnému nárůstu jak přirozeného přírůstku, tak přírůstku, který je dán stěhováním obyvatel. I přes zmíněné navýšení jsou oba sledované parametry od roku 2011 v záporných hodnotách.

Obr. 25. Přirozený přírůstek a přírůstek stěhováním ve Zlínském kraji v letech 2006 – 2014 (Český statistický úřad, © 2015, zpracování vlastní)

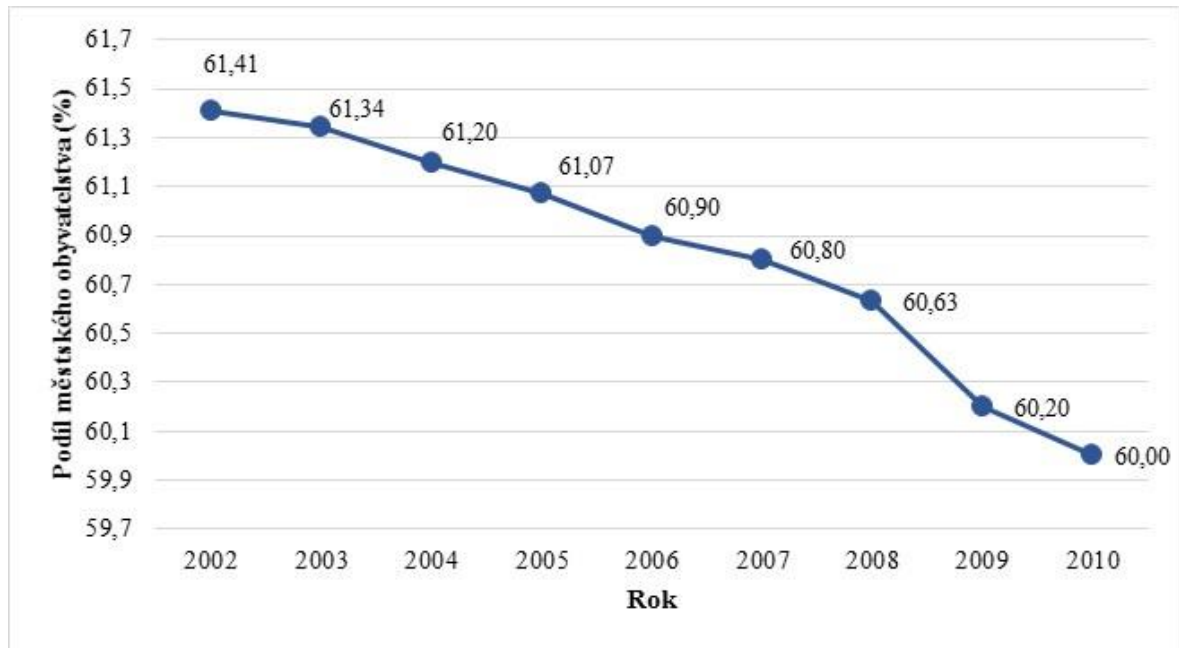
Celkový přírůstek obyvatel ve Zlínském kraji v letech 2006 – 2014 je zobrazen na obrázku 26. Od roku 2009 je celkový přírůstek v záporných hodnotách, i když v roce 2014 došlo k mírnému nárůstu, přibližně o 26 %.

Obr. 26. Celkový přírůstek obyvatel ve Zlínském kraji v letech 2006 – 2014 (Český statistický úřad, © 2015, zpracování vlastní)

Podíl městského obyvatelstva

Venkovský charakter Zlínského kraje je zřejmý z podílu městského obyvatelstva na celkové populaci. Z obrázku 27 je patrný mírný pokles podílu městského obyvatelstva ve Zlínském kraji v období 2002 – 2010. Obecně lze říci, že městské prostředí je pro rozvoj kriminality rizikovější (Konceptce prevence kriminality ve Zlínském kraji, © 2008, s. 40).

Obr. 27. Podíl městského obyvatelstva ve Zlínském kraji v letech 2002 – 2010 (Konceptce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2012-2016, © 2012, s. 47, zpracování vlastní)

Národnostní složení obyvatel

Údaje o národnostním složení obyvatel je možno doložit pouze sčítáním lidu, prostřednictvím prohlášení dotazovaného, k jaké národnosti se hlásí (Tab. 3).

Tab. 3. Národnostní složení obyvatel (Koncepte prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2012-2016, © 2012, s. 52, zpracování vlastní)

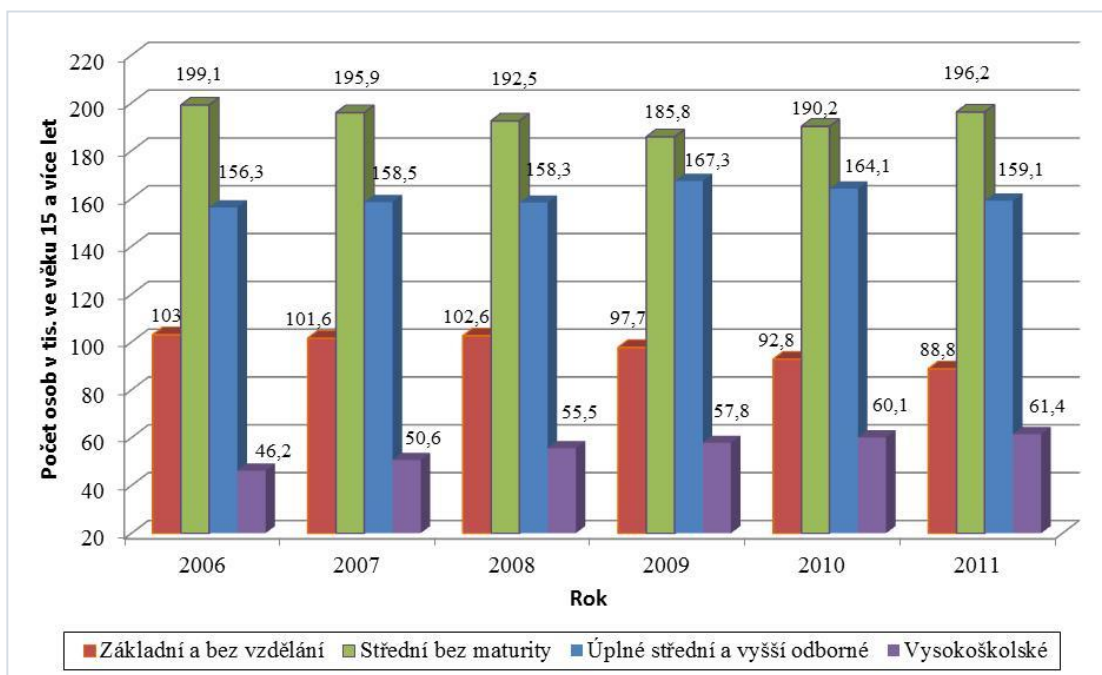
	Počet obyvatel	Národnost							
		Česká	Moravská	Slezská	Slovenská	Německá	Polská	Romská	Ostatní
Zlínský Kraj 2001	595 010	508 037	65 048	101	7 713	218	436	439	13 018
Zlínský Kraj 2011	590 459	322 507	96 234	62	5 911	135	309	143	136 657
ČR 2001	10 230 060	9 248 777	380 474	10 878	193 190	39 106	51 968	11 746	292 921
ČR 2011	10 562 214	6 723 104	522 474	12 231	149 140	18 772	39 269	5 199	2 742 669

Při sčítání lidu v roce 2011 byla na území Zlínského kraje nejvíce zastoupená národnost Česká (322 507 obyvatel). Při porovnání s rokem 2001 se jedná přibližně o 37% pokles. Hned za ní je to národnost Moravská a Slovenská. Zastoupení Romské národnosti v roce 2011 kleslo přibližně o 67 % vzhledem k roku 2001. V roce 2011 je zastoupení Romské národnosti ve Zlínském kraji pouze 0,024 %.

Dosažené vzdělání

Kriminalita je mimo jiné také odrazem stupně dosaženého vzdělání. Ze statistik je známo, že mnohem častěji jsou pachatelé trestných činů lidé vyučení (přibližně 45 % pachatelů) a hned za nimi následuje skupina pachatelů se základním vzděláním (Koncepte prevence kriminality ve Zlínském kraji, © 2008, s. 41).

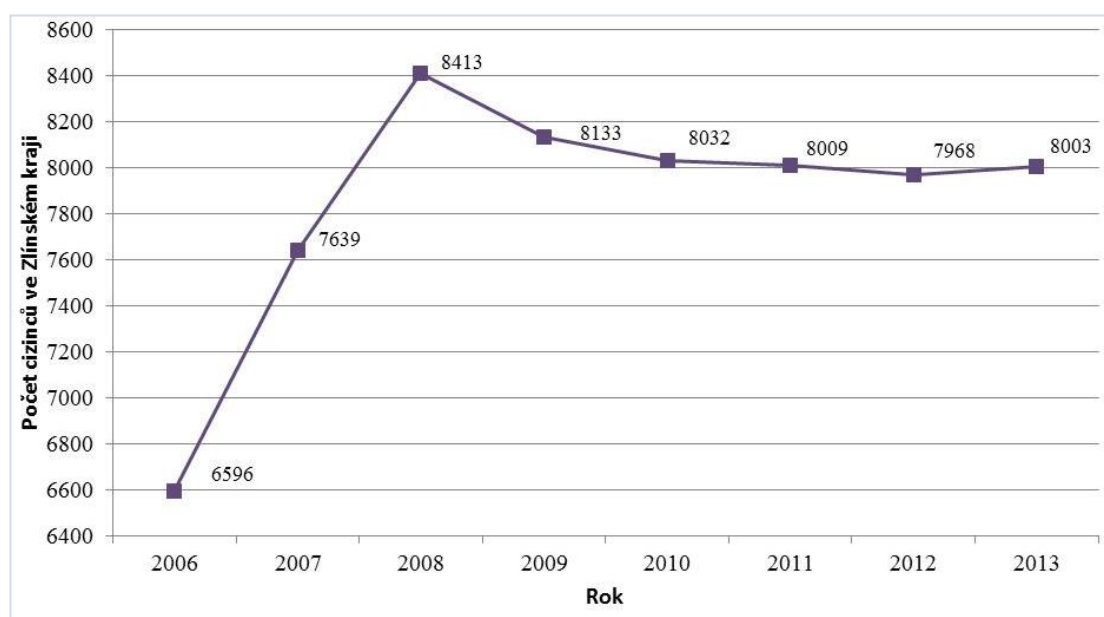
Jak je zřejmé z obrázku 28, tak v roce 2011 byla ve Zlínském kraji evidovaná největší skupina obyvatel, která dokončila střední vzdělání bez maturity (196,2 tis.). Druhá nejpočetnější je skupina osob s úplným středním a vyšším odborným vzděláním (159,1 tis.). Naopak nejméně početnou skupinu tvořily osoby s vysokoškolským vzděláním (61,4 tis.). Skupina osob se středním vzděláním bez maturity se v roce 2011 rozrostla přibližně o 3 % v porovnání s rokem 2010. Naopak u skupiny obyvatel se základním vzděláním nebo bez vzdělání došlo v roce 2011 k poklesu o přibližně 4 %.

Obr. 28. Vzdělanostní struktura obyvatel ve věku 15 a více let (Statistická ročenka Zlínského kraje 2012, © 2012, s. 71; Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2012, © 2012, s. 16)

Podíl cizinců na území Zlínského kraje

Cizinci a příslušníci národnostních menšin často vyvolávají znepokojení v místních komunitách, představují konkurenci na trhu práce, uplatňují svá práva na bydlení a lékařskou péči (Koncepte prevence kriminality ve Zlínském kraji, © 2008, s. 38)

Obr. 29. Počet cizinců ve Zlínském kraji za období 2006 – 2010 (Český statistický úřad, © 2015, zpracování vlastní)

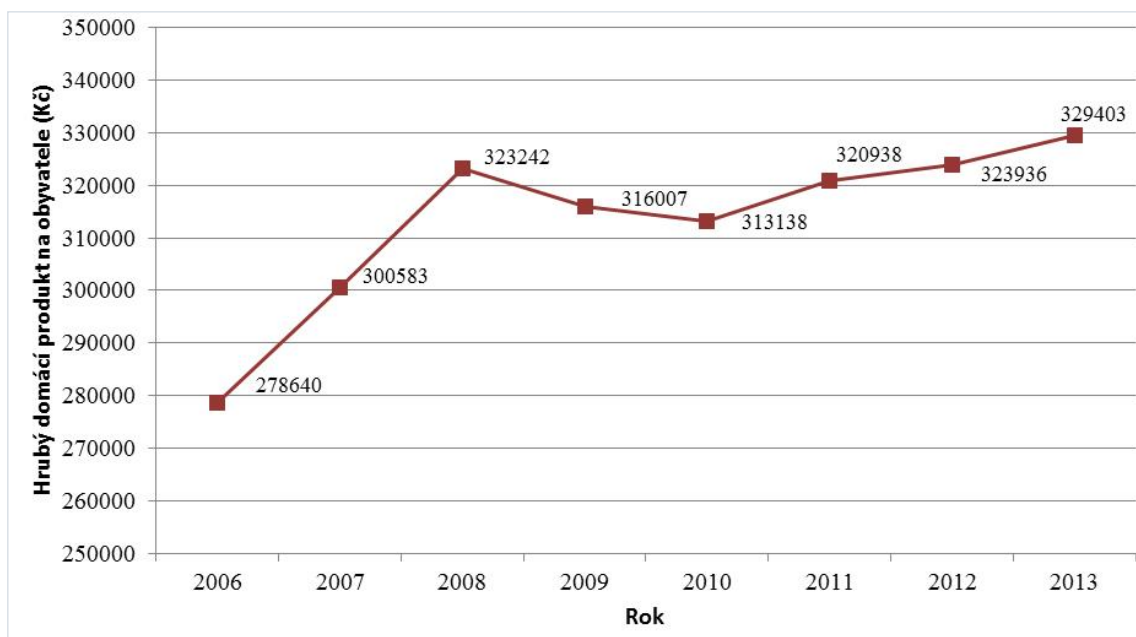
Nejvíce cizinců bylo ve Zlínském kraji evidováno v roce 2008, toto zjištění koresponduje s otevřením Schengenského prostoru v roce 2007. V období 2006 – 2008 byl zaznamenán nárůst cizinců přibližně o 29 %. Od roku 2011 zastoupení cizinců ve Zlínském kraji jen mírně kolísá (viz obrázek 29).

4.3.2 Socioekonomické aspekty

Ekonomika Zlínského kraje je založena především na zhodnocování vstupních surovin a polotovarů. Na samotný export v kraji má negativní vliv především jeho poloha v rámci celé ČR.

Hrubý domácí produkt

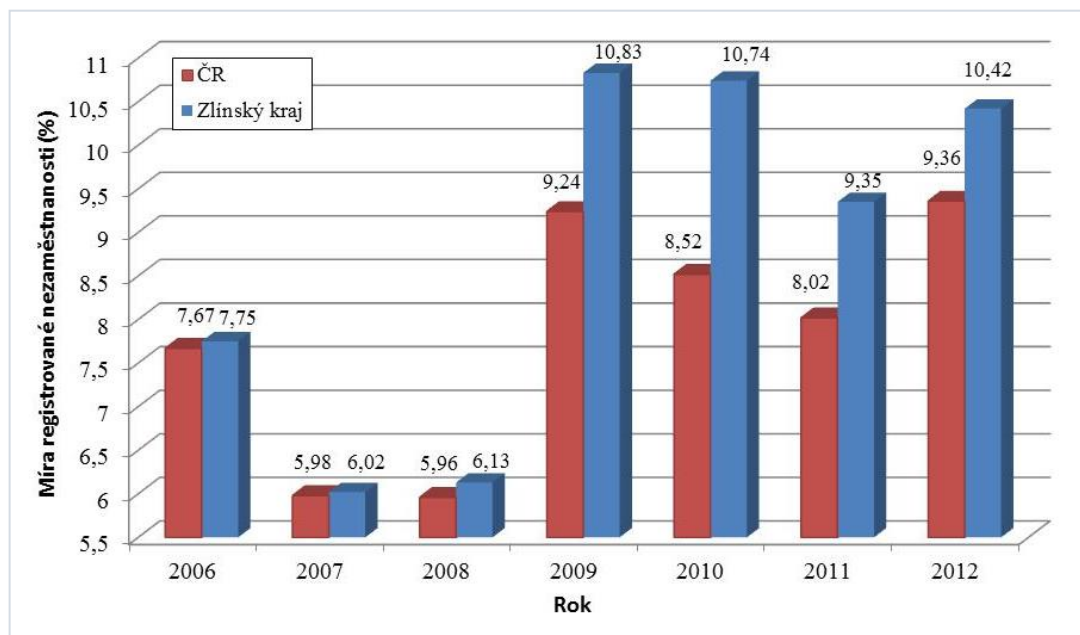
Na obrázku 30 je možno vidět vývoj hrubého domácího produktu na obyvatele ve Zlínském kraji za období 2006 – 2013. V roce 2006 byla průměrná hodnota HDP na jednoho obyvatele kraje 278 640 Kč. V roce 2013 to bylo již 329 403 Kč, což je nárůst přibližně o 18 %.

Obr. 30. Hrubý domácí produkt na obyvatele ve Zlínském kraji za období 2006 – 2013 (Český statistický úřad, © 2015, zpracování vlastní)

Nezaměstnanost

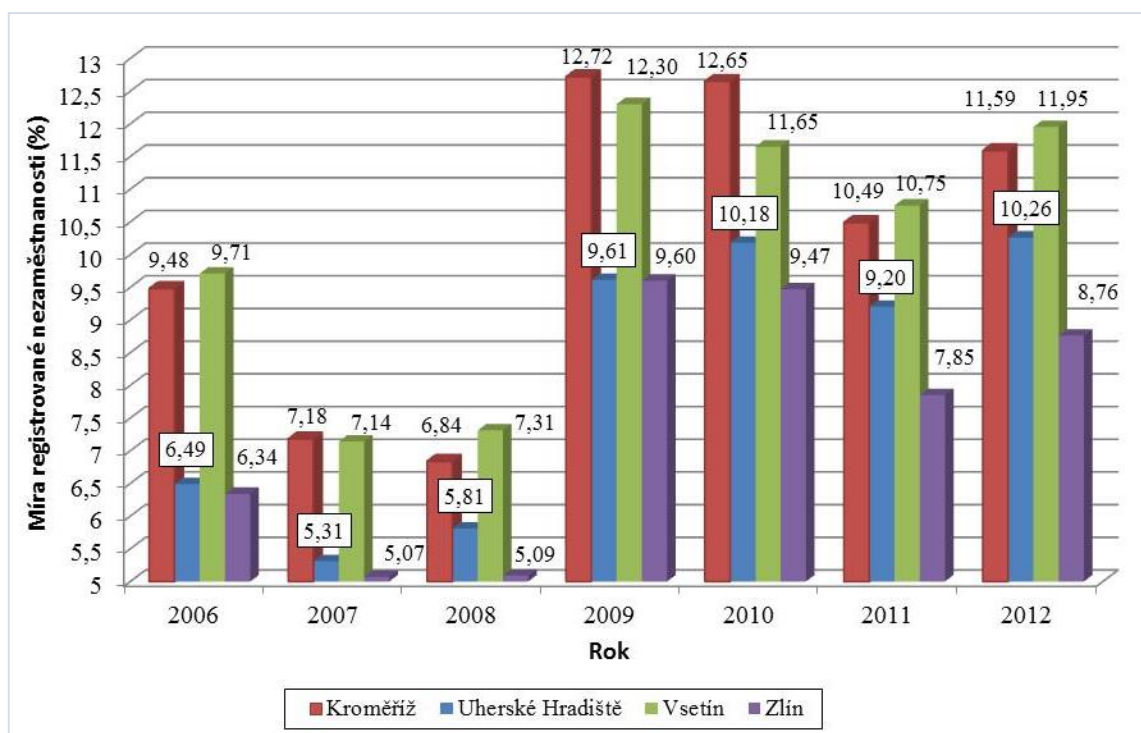
Tíha nezaměstnanosti a bezperspektivní budoucnosti dopadá nejintenzivněji na mladé lidi, kteří se následně mohou uchýlit k trestné činnosti, která je chápána jako určitá cesta k sebeuplatnění, k uspokojení svých zájmů a potřeb, nebo také jako cesta ke snadnějšímu a bezpracnému se vyrovnání skupině obyvatel, která je na trhu práce úspěšnější (Koncepte prevence kriminality ve Zlínském kraji, © 2008, s. 42).

Obr. 31. Míra registrované nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a v ČR za období 2006 – 2012 (Bezpečnostní analýza Zlínského kraje 2013, © 2014, s. 25)

Míra registrované nezaměstnanosti ve Zlínském kraji je v posledních několika letech nad úrovní republikového průměru. Její hodnota ve Zlínském kraji vzrostla z 9,35 % (v roce 2011) na 10,42 % (v roce 2012).

Při porovnání jednotlivých okresů je patrné, že v roce 2012 vykazoval nejvyšší míru nezaměstnanosti okres Vsetín a to 11,95 %, což je nad hranici průměru celého Zlínského kraje.

Obr. 32. Míra registrované nezaměstnanosti v jednotlivých okresech Zlínského kraje za období 2006 – 2012 (Bezpečnostní analýza Zlínského kraje 2013, © 2014, s. 25)

Míra chudoby – dávky státní sociální podpory

Pro porovnání míry chudoby volí metodika ministerstva vnitra kritérium vyplacených dávek sociálního příplatku a příspěvku na bydlení (Konceptce prevence kriminality ve Zlínském kraji, © 2008, str. 44).

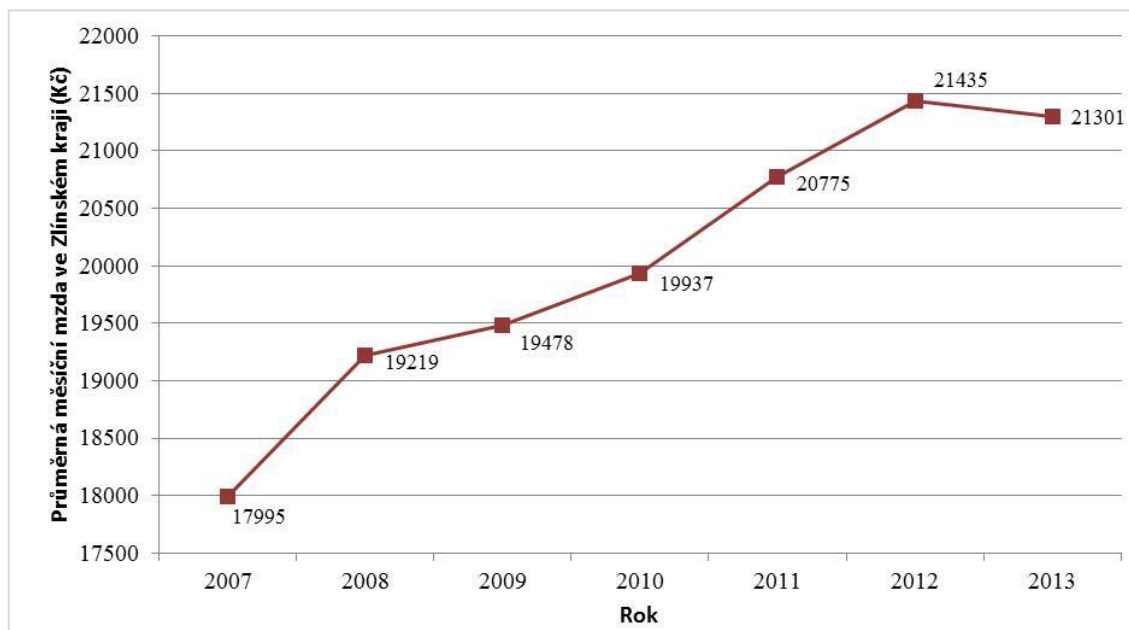
Tab. 4. Dávky státní sociální podpory vyplacené ve Zlínském kraji v roce 2011 (Český statistický úřad, © 2015, zpracování vlastní)

	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín
Sociální příplatek (tis. Kč)	8 985	9 351	12 877	10 556
Příspěvek na bydlení (tis. Kč)	42 962	37 671	54 446	51 182
Celkem (tis. Kč)	51 945	47 022	67 323	61 738

Jak je zřejmé z tabulky 4, tak nejvyšší dávky vyplacené v roce 2011 ve Zlínském kraji byly v okrese Vsetín (celkem 67 323 tis. Kč), naopak nejnižší dávky byly v okrese Uherské Hradiště (celkem 47 022 tis. Kč).

Průměrná mzda

V roce 2013 byla zjištěna průměrná měsíční mzda ve Zlínském kraji 21 301 Kč, což je pokles přibližně o 0,6 % ve srovnání s předešlým rokem.

Obr. 33. Průměrná měsíční mzda (fyzické osoby) ve Zlínském kraji v letech 2007 – 2013 (Český statistický úřad, © 2015, zpracování vlastní)

4.3.3 Další rizikové faktory

Bezpečnost v dopravě

Dalším rizikovým faktorem je bezpečnost v dopravě. V tomto odvětví je významným sledovaným faktorem počet dopravních úrazů. Zlínský kraj co do hustoty silniční infrastruktury obsadil v celorepublikovém měření poslední místo. Ovšem i přesto, že počet dopravních úrazů kraje je pod celorepublikovým průměrem, Zlínský kraj se také potýká se specifickými riziky, jako je bezpečnost v konkrétních lokalitách s velmi frekventovanou dopravou. Hustota dálniční sítě ve Zlínském kraji narůstá a budoucí záměry počítají s dalšími výstavbami dálnic, s čímž vyvstává problematika spojená s chybějícím dálničním oddělením ve Zlínském kraji (Konceptce prevence kriminality ve Zlínském kraji, © 2008, s. 44).

Sociálně vyloučené lokality

Jak již bylo uvedeno, Zlínský kraj má z pohledu velikosti měst spíše venkovský charakter. Nicméně, i přes tento fakt se ve Zlínském kraji vyskytují sociálně vyloučené lokality, které mohou být potenciálním iniciátorem kriminality.

Některé lokality ve Zlínském kraji lze označit jako sociálně vyloučené a to z důvodu např. vyšší míry chudoby a vyšší nezaměstnanosti. Do kategorie sociálně vyloučených lokalit lze zařadit okres Vsetín, protože z hlediska míry chudoby a nezaměstnanosti patří k nejzatíženějším ve Zlínském kraji.

Problematika existence a výskytu sociálně vyloučených lokalit má několik rovin. Jednak mohou být samy iniciátory kriminality a také mohou být předmětem rasově nebo sociálně motivovaných útoků vůči osobám, které v těchto lokalitách žijí (Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2012 – 2016, © 2012, s. 37).

4.4 SWOT analýza

Silné stránky

- Spolupráce P ČR a MP (na regionální úrovni – na úrovni Územních odborů) – společné hlídky PCŘ a MP, společné policejní akce, pravidelné informování orgánů samosprávy (obecní rada, zastupitelstvo kraje);
- Realizace preventivních programů – na regionální úrovni;
- Nadprůměrná objasněnost TČ – zvýšená přítomnost policistů v ulicích – zamezení drobné majetkové trestné činnosti, dobrá osobní a místní znalost na daném teritoriu;
- Příhodné demografické faktory (nízká koncentrace romské komunity, absence rozsáhlých městských či průmyslových aglomerací);
- Nízká celková kriminalita - příhodné demografické faktory (absence rozsáhlých městských či průmyslových aglomerací, historicky pracovité obyvatelstvo mající kořeny v Baťově systému výběru pracovníků).

Slabé stránky

- Majetková kriminalita
- Sociálně vyloučené lokality – Vsetínsko;
- Nárůst nezaměstnanosti – Vsetínsko;
- Absence dálniční policie;
- Přenos informací mezi organizačními články Krajského ředitelství policie – nepřesná nebo nedostatečná komunikace, zkreslování informací při přenosu přes více řídicích úrovní (přenos informací od vedení KŘP až k policistům, např. střelba v Uherském Brodě);
- Nerovnoměrné čerpání rozpočtu v průběhu kalendářního roku.

Příležitosti

- Program prevence kriminality;
- Primární i sekundární prevence zaměřená na rizikové skupiny: děti (drogy), mládež (drogy, hazard), senioři (domácí násilí);
- Rozšíření kamerových systémů;
- Zvýšení právního povědomí občanů;
- Tvorba a financování projektů z EU;
- Využití médií, informovanost, ovlivňování veřejného mínění;
- Vybudování dálničního oddělení Policie Zlínského kraje;
- Spolupráce s nevládními neziskovými organizacemi – v oblasti prevence kriminality, výchovy, informační kampaň;
- Vytvoření mapy bezpečí.

Hrozby

- Zvyšování počtu sociálně slabých rodin – riziko zvýšené kriminality;
- Zvyšování počtu osob dlouhodobě nezaměstnaných;
- Státní hranice – nelegální migrace – v případě, že se Česká republika stane cílovou zemí;
- Časově náročný a neosobní výcvik nováčků v Polici České republiky;
- Generační obměna policistů;
- Hate Crimes – kriminality z nenávisti – v případě koncentrace romské komunity, cizinců – Asiaté;
- Administrativa spojená se žádostmi o dotace;
- Zvyšující se počet problémové mládeže s nezájmem o začlenění do sociální společnosti;
- Nedostatek finančních prostředků na investice.

5 STRATEGIE SNIŽOVÁNÍ OBECNÉ KRIMINALITY NA ÚZEMÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE

Krajské ředitelství policie Zlínského kraje dosahuje zcela dostačujících výsledků vzhledem k účelu svého vzniku. Objasněnost trestných činů dle provedené analýzy dosahuje nadprůměrných hodnot, vývoj kriminality na území Zlínského kraje nikterak nepřevyšuje průměrné hodnoty zachycující kriminalitu České republiky a samotná Policie Zlínského kraje dokáže bez větších problémů fungovat s přidělenými finančními prostředky a nepotýká se v současné době s žádnými zásadními existenčními problémy. K tomu, aby Policie Zlínského kraje byla schopna přiměřeně reagovat na vývoj kriminality, je nutné vytvořit vhodný Strategický rozvoj. Bez vytvoření tohoto Strategického rozvoje a ustanovení vhodného plánu by v budoucnu mohly nastat problémy vyplývající ze SWOT analýzy. Tyto problémy by mohly zásadně ovlivnit životy občanů předmětného území. Snahou Strategického rozvoje je proto možným problémům předcházet a také napomoci snížení obecné kriminality Zlínského kraje a tím podpořit zlepšení životních podmínek obyvatel.

5.1 Vize a cíle

Vizí Strategického rozvoje je udržení nízké úrovně kriminality a realizace aktivit, které napomohou ke zvýšení pocitu bezpečí.

Pro dosažení optimálního stavu, tedy vizí je nutné zajištění splnění stanovených cílů:

1. Omezení příležitostí k páčání trestné činnosti a zvyšování možností dopadení pachatele.
2. Dostatečná informovanost veřejnosti o problematice kriminality.
3. Zvyšování pocitu bezpečí občanů a kvality života ve Zlínském kraji.

Na základě stanovených cílů jsou definovány priority, z nichž vycházejí aktivity v daných oblastech, pomocí kterých je plánováno dosáhnout stanovených vizí.

STRATEGICKÝ CÍL 1: Omezení příležitostí k páčání trestné činnosti a zvyšování možností dopadení pachatele

Strategický cíl 1 bude naplňován především prostřednictvím opatření spadajících do oblasti situační prevence, která je velmi úspěšná, mimořádně účinná, ale také finančně náročná. Staví na zkušenosti objevování určitých druhů kriminality v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Jejím cílem je proto zejména znesnadnění páčání trestného činu, zvýšení rizika pro pachatele jeho možným dopadením a potrestáním a také minimalizováním případných zisků z páchané trestné činnosti.

Omezování příležitostí vedoucích k páčání trestné činnosti spolu se zvyšováním možností dopadení pachatele je důležitou činností ovlivňující míru zatížení kraje kriminalitou. I když kriminalita Zlínského kraje nepřesahuje celorepublikový průměr, je přesto nutné věnovat prevenci velikou pozornost tak, aby v budoucnu nedošlo k nárůstu kriminality.

Priorita I: Podpora realizace efektivních preventivních opatření, která znesnadňují páčání trestné činnosti**Návrh opatření:**

- Podpora stávajících a nových preventivních programů eliminujících možné páčání kriminality;
- Zvýšení policejních hlídek v problémových oblastech;
- Zavedení „romských domovníků“ ve vyloučených lokalitách;
- Osvětlení rizikových míst;

Priorita II: Podpora realizace efektivních preventivních opatření, která zvyšují možnosti dopadení pachatelů**Návrh opatření:**

- Vybudování dálničního oddělení;
- Odborné profesní vzdělávání policistů;
- Zvýšený dohled kamerových systémů;

Mezi očekávané výstupy z realizace plánovaných aktivit je instalace situačních a technických opatření, prostřednictvím kterých dojde ke snížení zejména majetkové kriminality.

STRATEGICKÝ CÍL 2: Dostatečná informovanost veřejnosti o problematice kriminality

Strategický cíl 2 je zaměřen na zprostředkování informací o nebezpečích ohrožení různými formami trestné činnosti a možnostech a způsobech ochrany před ní. Jedná se o informace širokého spektra, které se týkají např. stavu, vývoje a typu kriminality v různých lokalitách Zlínského kraje. Hlavní náplní tohoto cíle je zvyšování informovanosti obyvatel a motivace k aktivnímu přístupu k zajišťování vlastní bezpečnosti.

Priorita I: Sběr, analýza a zveřejnění dat týkajících se kriminality**Návrh opatření:**

- Zpracování a analýza dat Policie ČR a jejich zveřejnění;
- Zpracování a analýza dat o aktivitách obcí v oblasti prevence kriminality a jejich zveřejnění;
- Zajištění zveřejnění a pravidelné aktualizování dat;

Priorita II: Zvyšování informovanosti občanů o vývoji kriminality a možnostech účinné obrany a ochrany před trestnou činností**Návrh opatření:**

- Realizace projektu Bezpečnostní mapa Zlínského kraje
- Besedy tematicky zaměřené na konkrétní okruhy obyvatel (děti, senioři...);
- Informovanost veřejnosti prostřednictvím vývěsních skříněk, článků v regionálních novinách, internetových stránek atd.
- Zajištění varovných nápisů, cedulí, značek, plakátů a billboardů;

Očekávaným výstupem v souvislosti s realizací plánovaných aktivit je zejména zvýšení informovanosti široké i odborné veřejnosti o míře trestných činů v kraji, realizovaných preventivních projektech a také o možnostech ochrany před trestnými činy a kriminálním chováním.

STRATEGICKÝ CÍL 3: Zvyšování pocitu bezpečí občanů a kvality života ve Zlínském kraji

V poslední době se stále více vyskytuje sociálně patologický fenomén, který představuje strach občanů z kriminality, který je navíc spojený se ztrátou pocitu bezpečí. Tento fenomén nejen, že negativně ovlivňuje kvalitu života, ale má záporný dopad i na společenský a hospodářský rozvoj. V některých případech může mít tento fenomén ještě škodlivější účinky, než zločinnost a kriminalita sama. Na základě těchto skutečností, byl mezi strategické cíle zahrnut tento cíl pojednávající o zvyšování pocitu bezpečí občanů a kvality života ve Zlínském kraji.

Priorita I: Podpora projektů zaměřených na zvýšení bezpečnosti v kraji**Návrh opatření:**

- Provádění četnějších kontrol a sledování pohybu nepřizpůsobivých osob;
- Zvýšený dohled kamerových systémů;

Priorita II: Podpora dalších oblastí podporujících prevenci kriminality**Návrh opatření:**

- Zapojení širokého okruhu subjektů do realizace preventivních opatření;

Očekávaný výstup strategického cíle 3 je sledován v realizaci aktivit, které napomohou ke zvýšení pocitu bezpečí občanů a také celkového zvýšení kvality života v kraji.

Navrhovaná opatření u jednotlivých priorit svou realizací přispějí k dosažení výše stanovených specifických cílů. Realizace těchto návrhových opatření napomáhá k dosažení vizí a strategických cílů, které jsou určeny touto strategií. Ovšem naplněním pouze jednoho z několika specifických cílů nelze předpokládat dosažení dostačujících výsledků při naplňování nadřazeného cíle a tedy také samotné vize snižování kriminality na území Zlínského kraje.

6 NÁVRHOVÁ ČÁST

Závěrečná, návrhová neboli projektová část obsahuje návrh tří projektů z výše zmíněného Strategického rozvoje. U každého projektu jsou uvedeny informace, jako je např. název projektu a cíl projektu, předkladatel, celkové náklady, popis projektu a přínos projektu. Dále je také uveden termín realizace a zdroje financování. Pro přehlednost je každý projekt také zařazen do konkrétního strategického cíle, priority a opatření.

6.1 Projekt č. 1

Název a cíl projektu

Vybudování kamerových systémů v příhraničních obcích Zlínského kraje

Cílem projektu je zvýšení bezpečnosti obyvatel v příhraničních obcích se Slovenskou republikou prostřednictvím kamerových systémů, kterými bude docházet k analyzování pohybu podezřelých osob projíždějících přes tyto hraniční přechody.

Předkladatel

Krajské ředitelství policie Zlínského kraje

Jana Antonína Bati 5637

760 01 Zlín

Celkové náklady

12 mil. Kč bez DPH

Popis projektu

Na základě výsledků dílčích fází projektu bude ve vybraných obcích okresů Zlín, Uherské Hradiště a Vsetín nainstalován kamerový systém sloužící k analyzování pohybu pachatelů ze Slovenské republiky a následnému využívání získaných poznatků o pohybu vozidel a podezřelých osob pro účely trestního řízení.

Přínos projektu

Vybudování kamerových systémů v příhraničních obcích Zlínského kraje pozitivně ovlivní dopady trestné činnosti na území a obyvatelstvo kraje. Zajisté dojde k eliminaci trestné činnosti a následnému ovlivnění výsledků hodnot výpočtu indexu kriminality. Zvýší se

akceschopnost policie Zlínského kraje při řešení trestných činů a ke zvýšení míry objasňování zjištěné trestné činnosti. Vybudováním předmětných kamerových systémů dojde k posílení preventivních opatření, které budou působit na pachatele Slovenské republiky s cílem snižování páchaní trestné činnosti těchto osob na území České republiky. Prostřednictvím projektu také dojde k novým příležitostem pro aktivity policie zabývající se prevencí kriminality.

Z pohledu delšího časového horizontu by realizace projektu napomohla především okresu Vsetín při snižování dopadů kriminality na obyvatelstvo tohoto kraje, což by vedlo k přiblížení se okresu Vsetín k úrovni ostatních okresů Zlínského kraje.

Dílčí fáze projektu

- Zpracování podrobné analýzy nápadu trestné činnosti pachatelů ze Slovenské republiky;
- Zpracování podrobné analýzy s určením vhodných příhraničních obcí k umístění kamerových systémů;
- Určení bližší specifikace a pořizovacích nákladů kamerových systémů;
- Zpracování analýzy v souvislosti s náklady spojenými s následným fungováním kamerového systému;
- Projednání návrhu s Policejním prezidiem ČR s určením způsobu financování návrhu;

Systém hodnocení přínosnosti a úspěšnosti projektu

Přínos a úspěšnost projektu bude vyhodnocena na základě výsledků analýzy, která bude porovnávat stav kriminality s výsledky předcházejících období na daném území. Dojde k vyhodnocení stavu kriminality a úrovně zatíženosti obyvatelstva jak za celý Zlínský kraj, tak za jednotlivé okresy dotčené předmětnou problematikou tohoto kraje.

Rizika projektu

Největšími riziky projektu je zajisté oblast schvalování a financování. Projekt nemusí být podpořen ve schvalovacím procesu Policejního prezidia ČR, stejně tak může být omezen objem vynaložených výdajů na zajištění činnosti Policie ČR.

Termín realizace

První etapa: červen 2015 – červen 2016

Druhá etapa: červenec 2016 – červen 2017

Zdroje financování

Vlastní zdroje:

0,6 mil. Kč (5 %)

Dotace z rozpočtu kraje (Příspěvek na výstavbu a provoz kamerových systémů):

1,2 mil. Kč (10 %)

Dotace z fondu EU – program Přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika

10,2 mil. Kč (85%)

Zařazení

Strategický cíl 3:

Zvyšování pocitu bezpečí občanů a kvality života ve Zlínském kraji

Priorita I:

Podpora projektů zaměřených na zvýšení bezpečnosti v kraji

Opatření:

- Zvýšený dohled kamerových systémů

6.2 Projekt č. 2**Název a cíl projektu****Mapa bezpečnosti Zlínského kraje**

Cílem projektu je zpracování mapy zachycující kriminalitu jednotlivých částí Zlínského kraje, a to až na úroveň ulic měst a obcí, která bude veřejně přístupná. Tyto údaje napomůžou bezpečnostním složkám s nastavením procesů, které budou napomáhat ke snížení kriminality, zvýšení objasňenosti, zvýšení pocitu bezpečnosti občanů Zlínského kraje, ale také k efektivnější a cílenější činnosti bezpečnostních složek ČR.

Předkladatel

Krajské ředitelství policie Zlínského kraje

Jana Antonína Bati 5637

760 01 Zlín

Celkové náklady:

4 mil. Kč bez DPH

Popis projektu

Účelem tohoto projektu je zpracování veřejně přístupné databáze obsahující informace o vývoji kriminality jak v prostoru, tak v čase za území Zlínského kraje. Informace budou nápomocny jak občanům v běžných životních situacích, tak i pro bezpečnostní složky při plánování preventivních opatření za účelem eliminace stupně kriminality a tím zvýšení pocitu bezpečnosti občanů.

Přínos projektu

Přínos projektu je shledáván ve dvou úrovních. Zástupci první úrovně jsou občané daného území, kteří prostřednictvím projektu získají větší informovanost o vývoji situace v oblasti kriminality. Informace budou občanům prospěšné jak při životních rozhodovacích procesech (např. výběr lokality pro koupi bytu či domu), nebo například při volbě trávení volného času.

Z hlediska bezpečnostních složek bude největším přínosem projektu snížení kriminality a zvýšení její objasněnosti. Dojde k cílenějšímu a efektivnějšímu nasazování sil a prostředků Policie ČR. Zkvalitní se tím rozhodovací procesy bezpečnostních složek na všech úrovních řízení a zajisté také dojde k úspoře finančních prostředků, a to díky možnému vytváření predikcí budoucího vývoje kriminality a tím spojeného plánování preventivních opatření.

Z dlouhodobého hlediska realizace projektu napomůže ke snížení kriminality a tím spojené zatíženosti obyvatelstva Zlínského kraje.

Dílčí fáze projektu

- Zpracování podrobné analýzy kriminality na území Zlínského kraje;
- Vyhodnocení provedených analýz za účelem získání potřebných výstupů pro tvorbu bezpečnostních map;
- Zpracování analýzy v souvislosti s pořizovacími náklady a náklady spojenými s následným fungováním databáze;
- Zajištění provozuschopnosti bezpečnostních map.

System hodnocení přínosnosti a úspěšnosti projektu

Přínos a úspěšnost projektu budou vyhodnoceny na základě výsledků analýzy, která bude porovnávat stav kriminality s výsledky předcházejících období na daném území.

Rizika projektu

Největšími riziky projektu je zajisté oblast schvalování a financování. Projekt nemusí být podpořen ve schvalovacím procesu Policejního prezidia ČR, stejně tak může být omezen objem vynaložených výdajů na zajištění činnosti Policie ČR.

Termín realizace

leden 2016 – červenec 2016

Zdroje financováníVlastní zdroje:

0,8 mil. Kč (20 %)

Dotace z rozpočtu kraje (Podpora zvyšování bezpečnosti v kraji):

3,2 mil. Kč (80 %)

ZařazeníStrategický cíl 2:

Dostatečná informovanost veřejnosti o problematice kriminality

Priorita II:

Zvyšování informovanosti občanů o vývoji kriminality a možnostech účinné obrany a ochrany před trestnou činností

Opatření:

- Realizace projektu Bezpečnostní mapa Zlínského kraje

6.3 Projekt č. 3

Název a cíl projektu

Vybudování dálničního oddělení Policie Zlínského kraje

Cílem projektu je vybudovat dálničního oddělení na území Zlínského kraje a tím podpořit eliminaci přestupků, trestných činů a jiných krizových situacích souvisejících s provozem dálnic a rychlostních silnic.

Předkladatel

Krajské ředitelství policie Zlínského kraje

Jana Antonína Bati 5637

760 01 Zlín

Celkové náklady

37 mil. Kč bez DPH

Popis projektu

V souvislosti s dokončováním a plánováním nových úseků dálnic a rychlostních silnic na území Zlínského kraje je nutné zajistit provádění úkonů pořádkové a dopravní policie na dálnicích a vybraných silnicích, včetně přílehlavých parkovišť, dálničních přivaděčů, benzínových stanic apod. Vymezené úkony spadají do gesce dálničního oddělení, jehož činnost je v současné době ve Zlínském kraji suplována dálničními odděleními sousedních krajů, případně dopravními inspektoráty jednotlivých Územních odborů.

Přínos projektu

Přínos projektu je shledáván ve zvýšení bezpečnostní situace na úsecích dálnic a rychlostních silnic na území Zlínského kraje. Dopravní policie na dálničním oddělení tak bude moci zajišťovat bezpečnost a plynulost silničního provozu a plnit řadu úkolů spojených s dohledem nad provozem na dálnicích a rychlostních silnicích, včetně vyšetřování dopravních nehod, které se odehrají v jejich rezortní pravomoci. Realizací projektu zajisté dojde k urychlení řešení dopravních přestupků a trestné činnosti, a to jak v dopravě, tak i v oblasti majtkové. K výčtu činnosti dálničního oddělení patří také mimo jiné pomoc řidičům v případě nouze na dálnici.

Realizace projektu také napomůže k narovnání systemizace uvnitř Policie Zlínského kraje a také dojde k cílenějšímu a efektivnějšímu nasazování sil a prostředků Policie.

Dílčí fáze projektu

- Zpracování podrobné analýzy kriminality v souvislosti s provozem dálnic a rychlostních silnic na území Zlínského kraje;
- Vyčíslení finančních prostředků v souvislosti s technickým zázemím a vybavením dopravní policie, dále také v souvislosti s tvorbou nových systemizovaných pracovních míst;
- Zpracování analýzy v souvislosti s náklady spojenými s následným fungováním dopravního oddělení;
- Projednání návrhu s Policejním prezidiem ČR s určením způsobu financování návrhu;
- Zajištění příslušného technického zázemí dopravního oddělení;
- Zajištění příslušného zvýšení počtu pracovníků Policie;
- Zajištění provozuschopnosti dálničního oddělení.

System hodnocení přínosnosti a úspěšnosti projektu

Úspěšnost a přínos realizovaného projektu bude vyhodnocen prostřednictvím výsledků provedené analýzy, která bude porovnávat stav kriminality spojené s provozem dálnic a rychlostních silnic s výsledky předcházejících období na daném území.

Rizika projektu

Největšími riziky projektu je zajisté oblast schvalování a financování. Projekt nemusí být podpořen ve schvalovacím procesu Policejního prezidia ČR, stejně tak může být omezen objem vynaložených výdajů na zajištění činnosti Policie ČR.

Termín realizace

První etapa: leden 2016 – červen 2016

Druhá etapa: červenec 2016 – leden 2017

Zdroje financování

Vlastní zdroje:

3,7 mil. Kč (10 %)

Dotace z rozpočtu kraje (Podpora zvyšování bezpečnosti v kraji):

12,95 mil. Kč (35 %)

Dotace ze státního fondu dopravní infrastruktury:

20,35 mil. Kč (55 %)

Zařazení

Strategický cíl 1:

Omezení příležitostí k páčání trestné činnosti a zvyšování možností dopadení pachatele

Priorita II:

Podpora realizace efektivních preventivních opatření, která zvyšují možnosti dopadení pachatelů

Opatření:

- Vybudování dálničního oddělení

ZÁVĚR

Z provedených analýz v praktické části vyplývá, že Zlínský kraj se v oblasti kriminality řadí k nejméně zatíženým regionům v zemi. Ačkoli klesající trend vývoje registrované kriminality byl v roce 2013 narušen mírným zvýšením registrovaného počtu trestných činů, vnitřní bezpečnost ani bezpečnostní prvky tohoto území nebyly nikterak narušeny.

Z oblasti hodnotící vnitřní rozdíly Zlínského kraje vyplynulo, že obyvatelé okresu Vsetín jsou dlouhodobě nejvíce zatíženi kriminalitou v porovnání s ostatními okresy Zlínského kraje. Kriminalita v okrese Vsetín je ovlivňována zejména geografickou rozlehlostí a členitostí tohoto okresu. Značný podíl na vývoji kriminality tohoto území má bezesporu míra nezaměstnanosti, jejíž hodnota se řadí k nejvyšším v České republice.

V závislosti na provedené analýze byla sestavena SWOT analýza, která pojednává o slabých a silných stránkách v souvislosti s kriminalitou Zlínského kraje, a také zachycuje případné příležitosti a hrozby.

Na základě definovaných problémů byly v návrhové části diplomové práce sestaveny návrhy projektů, jejichž realizace by mohla vést ke snížení kriminality na území Zlínského kraje, dále také ke zlepšení činnosti policie v daných oblastech, k větší informovanosti obyvatel zejména prostřednictvím realizace navrhovaného projektu č. 2 a také ke snížení dopadů trestné činnosti na obyvatelstvo a území Zlínského kraje.

Ovšem aktuální události zasahující do životů občanů, jako je například výbuch muničního skladu ve Vrbětčích, či střelba v restauraci v Uherském Brodě, poukazují na další nedostatky, které je zapotřebí řešit tak, aby byly v budoucnosti zcela absentovány.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BAINES, Paul, Chris FILL a Kelly PAGE, 2013. *Essentials of marketing*. Oxford: Oxford University Press, 413 p. ISBN 01-996-4650-3

Bezpečnostní analýza Zlínského kraje 2012, © 2014. Zlínský kraj [online]. [cit. 2015-04-05]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/bezpecnostni-analyza-zlinskeho-kraje-2012-cl-2299.html>

Bezpečnostní analýza Zlínského kraje 2013, © 2014. Zlínský kraj [online]. [cit. 2015-04-05]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/bezpecnostni-analyza-zlinskeho-kraje-2013-cl-2728.html>

Bezpečnostní analýza Zlínského kraje 2014, © 2015. [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/bezpecnostni-analyza-zlinskeho-kraje-2014-cl-3114.html>

Bilanční tisková konference krajské policie ve Zlíně za rok 2014, © 2015. Policie ČR [online]. [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/bilancni-tiskova-konference-krajske-policie-ve-zline-za-rok-2014.aspx>

CULLEN, Francis a Pamela WILCOX, 2013. *The Oxford handbook of criminological theory*. New York: Oxford University Press, 734 s. ISBN 978-019-9747-238.

Český statistický úřad, © 2015 [online]. [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/uvod.jsp>

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Zlínského kraje 2012, © 2012. [online]. [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.zkola.cz/sofia/potreby/Documents/Dlouhodob%C3%BD%20z%C3%A1m%C4%9Br%202012.pdf>

HOLCR, Květoň, 2009. *Kriminologie*. Vyd. 1. Praha: Leges, 190 s. ISBN 978-808-7212-271.

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar, 2008. *Strategický marketing: Strategie a trendy*. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 987-80-247-2690-8.

Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji na léta 2012 – 2016, © 2012. [online]. [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/koncepce-prevence-kriminality-ve-zlinskem-kraji-na-leta-2012-2016-cl-1253.html>

Koncepce prevence kriminality ve Zlínském kraji, © 2008. [online]. [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/koncepce-prevence-kriminality-ve-zlinskem-kraji-na-leta-2009-2011-cl-892.html>

Kriminalita ve Zlínském kraji v roce 2013, © 2014. In: Policie ČR [online]. [cit. 2015-04-08]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/kriminalita-ve-zlinskem-kraji-v-roce-2013.aspx>

Kriminalita za rok 2013, © 2014 [online]. [cit. 2015-04-05]. Dostupné z: www.policie.cz/soubor/kriminalita-za-rok-2013.aspx

MCLAUGHLIN, Eugene, 2012. *The Sage dictionary of criminology*. 3rd ed. Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, 510 s. ISBN 978-144-6200-834.

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY, © 2011. *Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015* [online]. [cit. 2015-03-22], 31 s. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-na-leta-2012-2015.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky, © 2015. *Mapy budoucnosti* [online]. [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/mapy-budoucnosti.aspx>

NOVOTNÝ, Oto a Josef ZAPLETAL, 2008. *Kriminologie*. Vyd. 3. Praha: ASPI, 527 s. ISBN 978-80-7357-377-5.

Okres Kroměříž, © 2015. Český statistický úřad. [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xz/okres_kromeriz

Okres Uherské Hradiště, © 2015. Český statistický úřad [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xz/okres_uherske_hradiste

Okres Vsetín, © 2015. Český statistický úřad [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xz/okres_vsetin

Okres Zlín, © 2015. Český statistický úřad [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xz/okres_zlin

Policisté objasňují stále více trestných činů, © 2015. In: Policie ČR [online]. [cit. 2015-04-09]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policiste-objasnuji-stale-vice-trestnych-cinu.aspx>

Statistická ročenka Zlínského kraje 2012, © 2012. [online]. [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20548353/72101112.pdf/ff7ed281-fc61-4e86-a2c6-b19fa0f06667?version=1.0>

Statistická ročenka Zlínského kraje 2014, © 2014. In: Český statistický úřad [online]. [cit. 2015-03-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/25973811/33009814.pdf/c12fa4e9-29ca-4fd9-a129-c15b1c8e746e?version=1.4>

Sun marketing, © 2015. *SWOT analýza* [online]. [cit. 2015-03-22]. Dostupné z: <http://www.sunmarketing.cz/nastroje/slovník/swot-analyza>

SVATOŠ, Roman, 2012. *Kriminologie*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 290 s. ISBN 978-807-3803-896.

ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra, © 2014. *Aplikace zásad strategického plánování ve veřejné správě členských států Evropské unie*. ResearchGate [online]. [cit. 2015-03-22]. 11 s. Dostupné z: http://www.researchgate.net/publication/44982235_Aplikace_zsad_strategickho_plnovn_ve_veejn_sprv_lenskch_stt_Evropsk_unie

PŮČEK, Milan a David KOPPITZ, 2012. *Strategické plánování a řízení pro města, obce a regiony*. Vyd. 1. Praha: Národní síť Zdravých měst ČR, 198 s. ISBN 978-80-260-2788-1

ŠULÁK, Tomáš, © 2012. *STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ (V) REGIONU*. In: Blížení politikou [online]. [cit. 2015-03-22]. 36 s. Dostupné z: [http://www.sblizenipolitikou.cz/system/resources/BAhbBlSHOgZmSSJIMjAxNC8wMS8yMy8xM18wNV8yNV83MzVfQW5hbHl6YV9TdHJhdGVnaWNrZV9wbGFub3Zhbmlfdl9yZWdpb251LnBkZgY6BkVU/Analyza_Stragicke%20planovani%20v%20regionu.pdf](http://www.sblizenipolitikou.cz/system/resources/BAhbBlSHOgZmSSJIMjAxNC8wMS8yMy8xM18wNV8yNV83MzVfQW5hbHl6YV9TdHJhdGVnaWNrZV9wbGFub3Zhbmlfdl9yZWdpb251LnBkZgY6BkVU/Analyza_Strategicke%20planovani%20v%20regionu.pdf)

TOMÁŠEK, Jan, 2010. *Úvod do kriminologie: jak studovat zločin*. Vyd. 1. Praha: Grada, 214 s. ISBN 978-802-4729-824.

Územní odbor Kroměříž, © 2015. Policie ČR [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/uzemni-odbor-kromeriz-414683.aspx>

Územní odbor Uherské Hradiště, © 2015. Policie ČR [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/uzemni-odbor-uherske-hradiste-965080.aspx>

Územní odbor Vsetín, © 2015. Policie ČR [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/uzemni-odbor-vsetin-75411.aspx>

Územní odbor Zlín, © 2015. Policie ČR [online]. [cit. 2015-04-12]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/uzemni-odbor-zlin-92080.aspx>

VALERIÁN, Luboš a Jan AUFART, 2011. *Kriminologie: základy kriminologie*. Vyd. 1. Ostrava: Ostravská univerzita, Lékařská fakulta, 102 s. ISBN 80-746-4038-8.

Ve Zlínském kraji klesl počet násilných trestných činů, © 2013. In: Zlin.cz [online]. [cit. 2015-04-05]. Dostupné z: <http://zlin.cz/507181n-ve-zlinskem-kraji-klesl-pocet-nasilnych-trestnych-cinu>

Výbuch ve skladu munice ve Vrběticích, © 2015. Policie ČR [online]. [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/vybuch-ve-skladu-munice-ve-vrbeticich.aspx>

Základní statistické údaje o trestné činnosti v roce 2011, © 2012 [online]. [cit. 2015-04-06]. Dostupné z: www.policie.cz/soubor/prezentace-npp-skp.aspx

Základní statistické údaje o trestné činnosti v roce 2012, © 2013. Policie České republiky [online]. [cit. 2015-04-04]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zakladni-statisticke-udaje-o-trestne-cinnosti-v-roce-2012.aspx>

Základní statistické údaje o trestné činnosti v roce 2014, © 2015 [online]. [cit. 2015-04-08]. Dostupné z: www.policie.cz/soubor/vyrocnitk-2014-ppt.aspx

ZAPLETAL, Josef, 2005. *Prevence kriminality*. Vyd. 2. Praha: Vydavatelství PA ČR, 108 s. ISBN 978-80-7251-270-6.

ZOUBKOVÁ, Ivana a Marcela MOULISOVÁ, 2004. *Kriminologie a prevence kriminality*. Vyd. 1. Praha: Armex Publishing, 146 s. ISBN 80-867-9505-5.

ZOUBKOVÁ, Ivana, 2002. *Kontrola kriminality mládeže*. Vyd. 1. Dobrá Voda u Pelhřimova: Aleš Čeněk, 231 s. ISBN 80-864-7308-2.

Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2010, © 2011 [online]. [cit. 2015-04-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx>

Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2011, © 2012 [online]. [cit. 2015-04-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx>

Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2012, © 2013 [online]. [cit. 2015-04-05]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx>

Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území České republiky v roce 2013, © 2014 [online]. [cit. 2015-04-05]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-kriminality-dokumenty.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj.	a jiné
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
HDP	hrubý domácí produkt
Hkk	královehradecký kraj
Jhc	Jihočeský kraj
Jhm	Jihomoravský kraj
Kč	koruna česká
km ²	kilometr čtvereční
KŘP	krajské ředitelství policie
Kvk	Karlovarský kraj
Lbk	Liberecký kraj
mil.	milión
Msk	Moravskoslezský kraj
např.	například
OČTŘ	orgány činné v trestním řízení
Olk	Olomoucký kraj
OOP	obvodní oddělení policie
Pak	Pardubický kraj
Pha	Praha
Plk	Plzeňský kraj
Pozn.	poznámka
s.	strana

Stc	Středočeský kraj
tab.	tabulka
TČ	trestný čin
Ulk	Ústecký kraj
ÚO	Územní odbor
Vys	kraj Vysočina
Zlk	Zlínský kraj

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Fáze strategického plánování ve veřejném sektoru.....</i>	<i>20</i>
<i>Obr. 2. SWOT analýza</i>	<i>22</i>
<i>Obr. 3. Systém prevence kriminality v ČR.....</i>	<i>30</i>
<i>Obr. 4. Podíly jednotlivých krajů na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2010</i>	<i>34</i>
<i>Obr. 5. Registrovaná kriminalita v krajích ČR za období 1. 1. – 31. 12. 2011</i>	<i>35</i>
<i>Obr. 6. Podíly jednotlivých krajů na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2011</i>	<i>35</i>
<i>Obr. 7. Registrovaná kriminalita v krajích ČR za období 1. 1. – 31. 12. 2012</i>	<i>37</i>
<i>Obr. 8. Podíly jednotlivých krajů na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2012</i>	<i>37</i>
<i>Obr. 9. Registrovaná kriminalita v krajích ČR za období 1. 1. – 31. 12. 2013</i>	<i>38</i>
<i>Obr. 10. Podíly jednotlivých krajů na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2013</i>	<i>39</i>
<i>Obr. 11. Registrovaná kriminalita v krajích ČR za období 1. 1. – 31. 12. 2014.....</i>	<i>40</i>
<i>Obr. 12. Podíly jednotlivých krajů na zjištěné celkové kriminalitě v ČR v roce 2014</i>	<i>41</i>
<i>Obr. 13. Vývoj registrované kriminality na území Zlínského kraje za léta 2010 – 2014</i>	<i>42</i>
<i>Obr. 14. Intenzita kriminality ve Zlínském kraji v letech 2010 – 2014.....</i>	<i>42</i>
<i>Obr. 15. Administrativní členění Zlínského kraje.....</i>	<i>43</i>
<i>Obr. 16. Organizační členění ÚO Zlín</i>	<i>44</i>
<i>Obr. 17. Intenzita kriminality Územního odboru Zlín v letech 2010 – 2014.....</i>	<i>45</i>
<i>Obr. 18. Organizační členění ÚO Kroměříž.....</i>	<i>46</i>
<i>Obr. 19. Intenzita kriminality územního odboru Kroměříž v letech 2010 – 2014</i>	<i>47</i>
<i>Obr. 20. Organizační členění ÚO Uherské Hradiště</i>	<i>48</i>
<i>Obr. 21. Intenzita kriminality Územního odboru Uherské Hradiště v letech 2010 – 2014.....</i>	<i>48</i>
<i>Obr. 22. Organizační členění ÚO Vsetín.....</i>	<i>49</i>
<i>Obr. 23. Intenzita kriminality Územního odboru Vsetín v letech 2010 – 2014</i>	<i>50</i>
<i>Obr. 24. Zastoupení dětí a seniorů ve Zlínském kraji v letech 2006 – 2014</i>	<i>52</i>
<i>Obr. 25. Přirozený přírůstek a přírůstek stěhováním ve Zlínském kraji v letech 2006 – 2014.....</i>	<i>53</i>
<i>Obr. 26. Celkový přírůstek obyvatel ve Zlínském kraji v letech 2006 – 2014</i>	<i>53</i>
<i>Obr. 27. Podíl městského obyvatelstva ve Zlínském kraji v letech 2002 – 2010.....</i>	<i>54</i>
<i>Obr. 28. Vzdělanostní struktura obyvatel ve věku 15 a více let.....</i>	<i>56</i>
<i>Obr. 29. Počet cizinců ve Zlínském kraji za období 2006 – 2010</i>	<i>56</i>
<i>Obr. 30. Hrubý domácí produkt na obyvatele ve Zlínském kraji za období 2006 – 2013.....</i>	<i>57</i>

<i>Obr. 31. Míra registrované nezaměstnanosti ve Zlínském kraji a v ČR za období 2006 – 2012</i>	<i>58</i>
<i>Obr. 32. Míra registrované nezaměstnanosti v jednotlivých okresech Zlínského kraje za období 2006 – 2012</i>	<i>59</i>
<i>Obr. 33. Průměrná měsíční mzda (fyzické osoby) ve Zlínském kraji v letech 2007 – 2013</i>	<i>60</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Obyvatelstvo ve Zlínském kraji v letech 2006 – 2014</i>	<i>51</i>
<i>Tab. 2. Počet obyvatel v okresech Zlínského kraje v letech 2006 – 2014</i>	<i>52</i>
<i>Tab. 3. Národnostní složení obyvatel.....</i>	<i>55</i>
<i>Tab. 4. Dávky státní sociální podpory vyplacené ve Zlínském kraji v roce 2011.....</i>	<i>59</i>